

BELIA DI RANCANGAN FELDA: SUATU PENILAIAN PENGLIBATANNYA
DALAM AKTIVITI SOSIAL DAN KEUGAMAAN
(SATU KAJIAN KES DI RANCANGAN FELDA KEMELAH)
SEGAMAT, JOHOR.

Oleh

MOHAMAD SHARAI BIN IBRAHIM

No. Matrik 039744

Projek Penyelidikan
Bagi Memenuhi Sebahagian
Daripada Syarat-syarat untuk
Ijazah Sarjana Muda Sastera

Jabatan Antropologi dan Sosiologi
Universiti Malaya
Kuala Lumpur

Sesi 1983/84

Bab V membuat satu **SINOPSIS** penyertaan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan serta kesan penyertaan mereka dalam berbagai aktiviti. Kajian telah dijalankan di Rancangan Felda Kemelah di Daerah Segamat. Tujuan kajian dijalankan untuk membuat suatu penilaian terhadap penglibatan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan serta penyertaan dan keahliannya dalam pertumbuhan Belia di rancangan. Serumpun dan mengumpul perangka-perangka daripada kajian. terusnya melihat jenis-jenis kumpulan sosial dan keagamaan di rancangan serta penglibatan belia dalam kumpulan tersebut.

Dalam projek penyelidikan ini, pengkaji membahagikan kepada enam bab.

Bab I, membincangkan tujuan kajian, bidang kajian, metode yang digunakan dan masalah yang dihadapi serta pengertian konsep Belia.

Bab II, menyentuh latarbelakang Felda secara am dan latarbelakang tempat kajian, termasuk perbincangan mengenai bentuk petempatan, kemudahan-kemudahan awam, sistem pentadbiran dan pengurusan serta juga melihat corak hidup harian peneroka di rancangan.

Bab III, membincangkan pengertian konsep kumpulan sosial. Seterusnya membincangkan kumpulan sosial dan keagamaan yang wujud di rancangan meliputi kumpulan rasmi dan tidak rasmi.

Bab IV, Dalam bab ini perbincangan tertumpu kepada golongan belia di rancangan termasuklah status perkahwinannya, taraf pelajaran, pekerjaan dan sikap berpersatuan. Bab ini juga membincangkan tentang penglibatan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan.

Bab V membuat satu analisa penyertaan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan serta kesan penyertaan mereka dalam berbagai aktiviti itu terhadap kumpulan belia sendiri dan ke atas masyarakat rancangan.

KANDUNGAN

Bab VI merupakan bab terakhir di mana pengkaji akan membuat rumusan dan menggulung penemuan-penemuan daripada kajian.

BAB I :	PENDAHULUAN	1
	1.1 Tujuan Kajian	1
	1.2 Bidang Kajian	2
	1.3 Metode Kajian	2
	a. Kaedah Soal-Selidik	3
	b. Kaedah Penetration dan Penyertaan	3
	c. Tempuat	4
	1.4 Masalah Kajian	5
	1.5 Kertas Belia	6
BAB II :	LATARBELAKANG TEMPAT KAJIAN	8
	2.1 Latarbelakang FELDA Secara AM	8
	a. Tujuan Perubuhan FELDA	9
	b. Rancangan Pembangunan Tanah dan Pempampatan Pesaroka	11
	2.2 Latarbelakang Tempat Kajian	15
	a. Bentuk Pempampatan	16
	b. Kemudahan Awam	18

	<u>Muka Surat</u>
	<u>Muka Surat</u>
PENGHARGAAN	1 22
SINOPSIS	ii
BAB III : KUMPULAN SOSIAL DAN KEUGAMAAN DI RANCANGAN	
KANDUNGAN	iv
3.1 Konsep Kumpulan Sosial	25
SENARAI JADUAL	vii
3.2 Penubuhan dan Kegiatan	28
SENARAI RAJAH	viii
a. Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan	28
b. Kumpulan Yasin	31
c. Khairat Kematian	32
BAB I : PENDAHULUAN	1
1.1 Tujuan Kajian	33
1.2 Bidang Kajian	2
1.3 Metode Kajian	2
f. Kumpulan Gotong-Royong	35
a. Kaedah Soal-Selidik	3
g. Pakatan Kerja Kelwin	36
b. Kaedah Pemerhatian dan Penyertaan	3
h. Kumpulan Main Undi/Kutu	38
c. Temubual	4
i. Kumpulan Main Gasing	38
1.4 Masalah Kajian	5
BAB IV : 1.5 Konsep Belia	6
4.1 Belia di Rancangan FELDA Kemalah	40
BAB II : LATARBELAKANG TEMPAT KAJIAN	
a. Status Perkahwinan	41
2.1 Latarbelakang FELDA Secara Am	8
b. Taraf Pelajaran	43
a. Tujuan Penubuhan FELDA	9
c. Pekerjaan	46
b. Rancangan Pembangunan Tanah dan	
4.2 Pihak Penempatan Peneroka	11 18
2.2 Latarbelakang Tempat Kajian Aktiviti Sosial	15 12
4.4 a. Bentuk Petempatan dan Aktiviti Keagamaan	16 5
b. Kemudahan Awam	18

BAB V :	2.3 Pentadbiran dan Pengurusan	18
	5.2.4 Corak Hidup Harian Peneroka	22
	5.2 Pandangan Kakitangan Rancangan	61
BAB III :	KUMPULAN SOSIAL DAN KEUGAMAAN DI RANCANGAN	
	5.3 Kesan Penyertaan Belia Dalam Berbagai Aktiviti	62
	3.1 Konsep Kumpulan Sosial	25
	a. Kesan Kepada Belia Sendiri	52
	3.2 Penubuhan dan Kegiatan	28
	b. Kesan Ke atas Masyarakat Rancangan	63
	a. Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan	28
	b. Kumpulan Yassin	31
BAB VI :	KESIMPULAN	66
	c. Khairat Kematian	32
	d. Gerakan Perkumpulan Wanita	33
BIBLIOGRAFI		72
	e. Kumpulan Kompang	34
PETA		
	f. Kumpulan Gotong-Royong	35
	g. Pakatan Kerja Kahwin	36
	h. Kumpulan Main Undi/Kutu	38
LAMPIRAN (SOAL-SELIDIK)		
	i. Kumpulan Main Gasing	38
BAB IV :	BELIA	
	4.1 Belia di Rancangan Felda Kemelah	40
	a. Status Perkahwinan	41
	b. Taraf Pelajaran	43
	c. Pekerjaan	46
	4.2 Sikap Berpersatuan	48
	4.3 Penglibatan Belia Dalam Aktiviti Sosial	52
	4.4 Penglibatan Belia Dalam Aktiviti Keagamaan	55

SENARAI JADUAL

Muka Surat

BAB V : ANALISA PENYERTAAN

<u>Jadual</u>		<u>Muka Surat</u>
1	5.1 Pandangan Masyarakat Rancangan	58
1	5.2 Pandangan Kakitangan Rancangan	61

2	5.3 Kesan Penyertaan Belia Dalam Berbagai Aktiviti	62
	a. Kesan Kepada Belia Sendiri	62
	b. Kesan Ke atas Masyarakat Rancangan	65

3	Jumlah Luas Kawasan Perumahan, Bilangan Perumahan dan Keluarga Sehingga Januari 1993	14
	a. Kawasan Perumahan	14
	b. Kawasan Perumahan dan Tanaman, Teratai, Perikanan dan Jumlah Keluarga bagi Setiap Peringkat	15

BAB VI : KESIMPULAN dan Kesimpulan, Tanaman, Teratai, Perikanan dan Jumlah Keluarga bagi Setiap Peringkat

4	Kawasan Perumahan: Feida Kemelah	16
5	Kesudahan Awan di Rancangan	19
6	PETA	
7	Pegawai Feida di Rancangan	20

LAMPIRAN (SOAL-SELIDIK): Belia Rancangan Feida Kemelah

8	Menunjukkan Bilangan Anak Dalam Sesebuah Keluarga di Rancangan Feida Kemelah	44
9	Taraf Pelajaran Belia, Rancangan Feida Kemelah	45
10	Menunjukkan Penglibatan Belia Feida Kemelah di Sektor Kerja Mekan Gaji	48

SENARAI JADUAL
SENARAI RAJAH

<u>Jadual</u>		<u>Muka Surat</u>
1	: Punca Kewangan Felda	11
1	: Organisasi JKKK	21
2	: Keluasan Bagi Jenis Tanaman dan Kawasan Kampung	13
2	: Organisasi JKKK FELDA Kemelah	29
3	: Jumlah Luas Kawasan Felda, Bilangan Rancangan dan Keluarga Sehingga Januari 1983	14
3	: Belia Felda Kemelah dan Ahli Yany	51
4	: Luas Kawasan Kampung dan Tanaman, Tahun Pem- angunan dan Jumlah Keluarga bagi Setiap Peringkat	15
5	: Kawasan Perkampungan Felda Kemelah	16
6	: Kemudahan Awam di Rancangan	19
7	: Pegawai Felda di Rancangan	20
8	: Struktur Umur Belia Rancangan Felda Kemelah	42
9	: Menunjukkan Bilangan Anak Dalam Sesebuah Keluarga di Rancangan Felda Kemelah	44
10	: Taraf Pelajaran Belia, Rancangan Felda Kemelah	46
11	: Menunjukkan Penglibatan Belia Felda Kemelah di Sektor Kerja Makan Gaji	48

SENARAI RAJAH

PERMUKAAN

<u>Rajah</u>		<u>Muka Surat</u>
1	: Organisasi JKKR	21
2	: Organisasi JKKR FELDA Kemelah	29
3	: Menunjukkan Bentuk Organisasi Persatuan Belia Felda Kemelah dan Ahli Yang Menganggotainya	51

(2) melihat bagaimana perjalanan persatuan semula dilibati oleh golongan besar belia yang ada atau cuma oleh golongan tertentu sahaja.

1.3 Bidang Kajian

Kajian ini merupakan satu bentuk 'case study', kajian ke atas belia di rancangan Felda. Aktiviti belia merupakan fokus utama kajian. Aktiviti ini cuma pada aspek sosial dan kegunaan sahaja. Aspek lain pula cuma di sentuh sebentar lalu sahaja.

Aktiviti belia pada asasnya mengangkapi peringkat individu dan Persekutuan. Jadi di sini akan dibicarakan pada mana-mana peringkat yang difikirkan sesuai.

BAB I

PENDAHULUAN

Kajian ini dilakukan untuk melihat perkara-perkara berikut:-

- (1) Untuk mengetahui samada golongan belia dalam rancangan Felda bergerak dalam sebuah organisasi yang tersusun atau tidak dan bagaimana pula penglibatannya dalam aktiviti sosial dan keagamaan. Seterusnya, melihat jenis-jenis kumpulan sosial dan keagamaan di rancangan serta penglibatan belia dalam kumpulan tersebut khususnya yang bersabit dengan aktiviti yang sama.
- (2) Melihat bagaimana perjalanan persatuan samada dilibati oleh segolongan besar belia yang ada atau cuma oleh golongan tertentu sahaja.

1.2 Bidang Kajian

Kajian ini merupakan satu bentuk 'case study', kajian ke atas belia di rancangan Felda. Aktiviti belia merupakan fokus utama kajian. Aktiviti ini cuma pada aspek sosial dan keagamaan sahaja. Aspek lain pula cuma disentuh sepintas lalu sahaja.

Aktiviti belia pada amnya mencakupi peringkat individu dan Persatuan. Jadi di sini akan dibicarakan pada mana-mana peringkat yang difikirkan sesuai.

Kepimpinan di peringkat persatuan adalah rapat hubungannya dengan aktiviti yang dirancang. Kepimpinan juga menentukan maju atau mundurnya sesebuah persatuan. Kepimpinan yang dinamis akan mengujudkan sebuah persatuan yang kukuh dan membangun. Perkembangan sesebuah persatuan sebenarnya mempunyai hubungan yang rapat dengan aktiviti yang direncanakan. Oleh itu persatuan dilihat sebagai sebuah organisasi yang mempengaruhi bentuk-bentuk aktiviti belia itu sendiri.

Melalui kumpulan sosial di rancangan, berbagai aktiviti boleh dilakukan samada yang bercorak keagamaan, sosial, ekonomi dan politik. Seterusnya pula akan dibincangkan bentuk-bentuk kumpulan sosial yang ada hubungan dengan berbagai aktiviti belia di rancangan. Aspek sosial termasuklah bidang pelajaran, kesihatan, kebajikan, pementasan, penerangan dan juga kesukanan. Manakala aspek keagamaan pula termasuklah belajar al-Quran, ceramah agama, sembahyang jemaah, kelas agama, musabaqah membaca al-Quran dan bentuk-bentuk keagamaan yang lain.

1.3 Metode Kajian

Semasa menjalankan kajian ini, pengkaji telah memilih seramai 40 orang belia sebagai responden. Pemilihan responden menggunakan cara 'Stratified Random Sampling'. Pengumpulan data adalah melalui beberapa kaedah kajian yang difikirkan sesuai dengan bidang kajian. Punca utama pengumpulan data adalah dari peneroka Feida sendiri khususnya para belia. Data-data juga didapati daripada Pejabat Pengurus Rancangan yang mana boleh menambahkan lagi mana-mana butir yang tidak lengkap didapati daripada responden. Kaedah-kaedah pengumpulan data yang telah digunakan

sepanjang kajian dilakukan adalah seperti berikut:-

(a) Kaedah Soal-selidik

Soal-selidik atau soalan yang berbentuk questionnaires terbahagi kepada dua jenis. Pertamanya ialah sejumlah soalan yang disediakan dan telahpun diberi jawabnya. Responden cuma memilih mana-mana jawapan yang berkaitan dengannya sahaja. Soal-selidik jenis ini dikatakan berbentuk tertutup (close-ended). Penggunaan kaedah sebegini sesuai sekali untuk mengetahui latarbelakang responden khususnya pada aspek pendidikan, pekerjaan dan juga latarbelakang keluarga. Jenis yang kedua ialah yang berbentuk 'open-ended', di mana responden bebas memberi jawapan berdasarkan pendapat sendiri. Bentuk ini tidak banyak digunakan dalam kajian ini, memandangkan ianya telah terkandung dalam bentuk informal interview.

(c) Kaedah (Informal Interview)

(b) Kaedah Pemerhatian dan Penyertaan (Participant Observation)

Kaedah ini secara langsung digunakan kerana pengkaji sendiri tinggal bersama di tempat kajian. Daripada pemerhatian, pengkaji juga dapat mengumpul data, sebagai mengemaskan lagi kaedah-kaedah yang lain. Kaedah ini merupakan penglibatan sama pengkaji dan pemerhatiannya ke atas masyarakat yang dikaji, tentang perlakuannya yang bersesuaian dengan bidang kajian. Ianya boleh diterangkan lagi seperti berikut:-

".... a process in which the observer's presence in the social relation is maintained for the purpose of scientific investigation. The observer is in a face-to-face relationship with the observed, and by participating with them

in their natural life setting he gathers data".¹

Pengkaji dianggap oleh masyarakat sebagai sebahagian daripada mereka. Ini memudahkan lagi penyesuaian dari segi pergaulan ke arah yang lebih mesra. Dari itu pengkaji secara langsung dapat membuat tanggapan dan pengumpulan data bersabit dengan bidang kajian. Pengkaji sama-sama bergaul dengan kumpulan belia terutamanya pada masa aktiviti dilakukan. Selain dari ini juga pengkaji secara keseluruhannya dapat mengemukakan satu interpretasi menyeluruh ke atas masyarakat peneroka khususnya tentang aspek kehidupan. Sebagai contohnya semasa tinggal di rancangan, pengkaji mengikuti sama dalam majlis bacaan yassin² dan perkahwinan. Penggunaan kaedah sebegini merupakan suatu teknik pengumpulan data yang lebih rational.

(c) Temubual (Informal Interview)

Temubual ialah perbualan antara pengkaji dengan responden dan juga masyarakat di rancangan. Beberapa pertanyaan dikemukakan dan responden bebas memberi jawapan tentang orang lain juga. Ianya bersifat terbuka. Temuramah ini biasanya antara pengkaji dengan kakitangan Felida di rancangan, dengan keluarga angkat sendiri,³ dengan ketua-ketua

¹ Simon, M.C., Issues in Participant Observation, Addison Wesley Publishing Company, 1969, hal. 179.

² Pembicaraan seterusnya dalam tajuk Kumpulan Yassin pada Bab III.

³ Ketua kepada keluarga angkat adalah orang penting juga dalam rancangan. Beliau ialah Naib Pengerusi JKKR.

Pertubuhan Belia di rancangan dan juga para belia sendiri. Teknik ini juga pengkaji gunakan semasa bersama-sama peneroka di Masjid, pasar dan lain-lain tempat. Temubual seperti ini dapat menunjukkan sikap dan aspirasi para peneroka dan belia dengan lebih jelas lagi.

1.4 Masalah Kajian

Dalam mana-mana kajian pun, seseorang pengkaji tidak boleh lari dari bermacam permasalahan kajian. Semasa menjalankan kajian ini, antara masalah yang dihadapi oleh pengkaji ialah kesukaran untuk menemui responden. Responden cuma dapat ditemui pada waktu petang sahaja. Pada paginya mereka ke ladang menoreh getah.

Pada awalnya juga masyarakat rancangan menganggap pengkaji orang luar kerana sebelum ini mereka tidak pernah lihat. Mereka tidak pasti siapa pengkaji sebenarnya. Kebanyakannya menganggap sebagai pembanci sahaja. Walaupun sebelum itu pengkaji telah memperkenalkan diri tetapi tidak semua yang tahu. Responden tidak begitu berminat dalam mengemukakan fakta kerana sebelum ini juga sudah ada orang-orang tertentu yang membuat bancia di rancangan ini. Reaksi sebegini menjadi penghalang kepada pengkaji untuk mendapat maklumat yang lebih tepat, kerana mereka mengesyaki pengkaji dari bahagian penyelidikan cukai pendapatan. Mereka masih was-was, walaupun pengkaji menyatakan hal yang sebenarnya kajian banyak hal, utamanya selalu ditakutkan kepada hal usur. Usur yang lain dilakukan.

dipandang dari segi sifat dan sikap, yakni golongan yang mempunyai idealisme serta mahu melihat perubahan dan pembaharuan segera bagi mencapai satu

Masalah lain ialah kebanyakan responden memberi jawapan kerana malu pada pengkaji terutamanya pada soalan yang telahpun disediakan jawabnya. Mereka tidak berdasarkan pada pilihan sendiri, cuma sekadar sebut sahaja. Setengahnya pula tidak begitu faham dengan apa yang ditanya. Responden menjawab dalam masa yang begitu panjang, lebih kepada perlepasan perasaan tidak puas hati mereka dalam aspek-aspek tertentu pentadbiran FELDA.

Ketidakselesaan juga merupakan masalah sampingan semasa kajian ini dijalankan. Kajian ini dijalankan pada musim kemarau. Cuacanya begitu panas. Temubual diadakan pada waktu petang. Lantaran ini ada setengah responden mahukan temubual cepat selesai. Untuk ini mereka sengaja permudahkan jawabnya.

1.5 Konsep Belia

Di mana negara pun belia menjadi tumpuan perbincangan. Belia adalah generasi kedua yang penting dari segi penggantian kepimpinan dalam sesebuah negara. Tapi tidak semua orang mengetahui konsep belia yang sebenarnya. Bila disebut belia, tanggapan masyarakat kepada mereka yang belum kahwin. Dari segi akademiknya tanggapan ini tidaklah benar. "Dasar Belia Nasional" yang dibentangkan di latihan kepimpinan bahagian MAM 1977, di Port Dickson.

Istilah 'belia' seringkali digunakan sewenang-wenangnya. Dalam banyak hal, ukurannya selalu ditekankan kepada had umur. Ukuran yang lain dipandang dari segi sifat dan sikap, yakni golongan yang mempunyai idealisma serta mahu melihat perubahan dan pembaharuan segera bagi mencapai satu

keadaan yang lebih sempurna.⁴ Dalam konteks negara kita, belia adalah dimaksudkan kepada mereka yang berumur antara 15 hingga 30 tahun.⁵ Pengertian dari segi umur ini nampaknya merupakan suatu indeks yang penting, di mana Gerakan Belia 4B Malaysia membuat kenyataan sebagai:

"Belia lazimnya di negara ini diukur dari segi umur di dalam lingkungan 15-35 tahun".⁶

Manakala dalam Perlembagaan MBM (Majlis Belia Malaysia) pula, Belia ditakrifkan sebagai warganegara (Malaysia) yang berumur antara 12 hingga 35 tahun.⁷ Dalam pembicaraan konsep belia ini, kita dapati ada berbagai sukatan umur digunakan untuk membuat penentuan tentang konsep belia itu. Seterusnya dalam perbincangan ini, konsep belia mengikut kenyataan Gerakan Belia 4B Malaysia dijadikan asas.

⁴ Azaham Wahab (Presiden MBM), dalam kertas kerjanya yang bertajuk "Dasar Belia Nasional" yang dibentangkan di latihan kepimpinan kebangsaan MBM 1977, di Port Dickson.

⁵ Aziz Deraman, "Masalah Pengelompokan Dalam Pergerakan Belia", kertas kerja di Seminar Pegawai-pegawai Kebudayaan, Belia dan Sukan Negeri di Fakulti Islam, UKM, 16-20hb Oktober, 1977.

⁶ Gerakan Belia 4B Malaysia, "Apa Dia Gerakan Belia 4B", Kuala Lumpur, Yayasan Anda, 1972, hal. 1.

⁷ Perlembagaan MBM, Fasal iv (11) dan (12).

- 9 -

BAB II

LATARBELAKANG TEMPAT KAJIAN

2.1 Latarbelakang Felda Secara Am

FELDA (Federal Land Development Authority) ditubuhkan di bawah Undang-undang yang diberikan kepada Felda diharapkan ianya dilaksanakan apa Ordinan Kemajuan Tanah Bil. 20 (1956) dan dikuatkuasakan pada 1hb Julai 1956. Ianya merupakan sebuah badan berkanun yang ditadbirkan oleh Lembaga tanah di negara ini. yang bertanggungjawab kepada Menteri Kemajuan Tanah dan Wilayah.

Sehingga tahun 1966, ² tujuan pemukiman Felda adalah sebagai Memandangkan Malaysia sebuah negara yang mempunyai bentuk muka-buminya sesuai dengan pertanian, maka adalah sesuai sekali tanah-tanah yang masih belum dibuka diterokai dan diagih-agihkan kepada rakyat yang masih belum mempunyai tanah. Felda dipertanggungjawabkan untuk menerokai tanah-tanah tersebut. Kebanyakan mereka yang tidak bertanah terdiri dari orang-orang yang tinggal di luar bandar, bekerja sebagai petani yang rata-ratanya terdiri dari golongan yang mempunyai tanah tidak lebih dari dua ekar. Boleh dikatakan keseluruhan daripada mereka ini adalah orang-orang Melayu. Memang tepatlah masanya Felda ditubuhkan bersesuaian dengan dasar kerajaan ingin mempertingkatkan taraf hidup bumiputra khususnya melalui Rancangan Pembangunan Lima Tahun yang telah diadakan. Kemiskinan rakyat juga berhubung rapat dengan hakmilik tanah, maksudnya ketiadaan atau kekurangan tanah mempengaruhi pendapatan. Melalui skim penempatan semula oleh Felda, diharapkan golongan seperti inilah yang terpilih.

²Shamul Amir Baharuddin, Dasar Tujuan dan Perlekatannya, Satu Penilaian Teoritis, MFP, 1977, hal. 74.

(a) Tujuan Penubuhan Felda

perjalanan kemajuan Felda kerana tujuan itu merupakan target yang perlu
Penubuhan Felda dikatakan berfungsi sebagai,

dibuktikan kejayaannya untuk melstakannya sebagai sebuah agensi yang
berjaya. Tergo ".... to promote and assist the investigation, lebih baik
formation and carrying out of projects for
dan luas lagi the development and settlement of land in the sendiri.
Federation".¹

sehingga hari ini kita dapati Felda mempunyai objektif-objektif yang lebih

Dengan kuasa yang diberikan kepada Felda diharapkan ianya melakukan apa
saja yang perlu bagi mempercepatkan proses pembangunan dan pembukaan
tanah di negara ini.

Sehingga tahun 1966,² tujuan penubuhan Felda adalah sebagai
untuk:

1. Mengurangkan pengangguran dan gunatenaga tak penuh di kawasan luar bandar lantas membasmi kemiskinan.
2. Menjadi alat mengatasi masalah hakmilik tanah yang tak ekonomik dan kelaparan tanah.

Di samping itu kerajaan juga berharap:

3. Membentuk satu masyarakat baru yang lebih maju dan progresif, baik dari segi ekonomi maupun dari segi sosial.

¹ Mac Andrew, Mobility and Modernization. The Felda and Its Roles in Modernizing the Rural Malaya, Gadjah Mada Universiti, 1977, hal. 43.

² Shamsul Amri Baharuddin, RMK Tujuan dan Perlaksanaannya, Satu Penilaian Teoritis, DBP, 1977, Hal. 74.

(b) Rencana Tujuan-tujuan sebeginilah yang menjadi asas penentuan bagi perjalanan kemajuan FELDA kerana tujuan itu merupakan target yang perlu dibuktikan kejayaannya untuk meletakkannya sebagai sebuah agensi yang berjaya. Target ini semakin hari semakin berubah ke arah yang lebih baik dan luas lagi sebanding dengan perkembangan kemajuan FELDA itu sendiri. Sehingga hari ini kita dapati FELDA mempunyai objektif-objektif yang lebih luas lagi. Antaranya adalah seperti berikut:³

1. Memajukan hutan dara untuk pertanian dan penempatan.
2. Menempatkan rakyat yang tidak bertanah dengan tujuan meningkatkan taraf hidup mereka melalui corak pertanian moden.
3. Menyusun serta melaksanakan pembangunan tanah yang sistematik dengan disediakan kemudahan-kemudahan latihan dan pinjaman serta khidmat pengurusan dan nasihat.
4. Mengadakan kemudahan-kemudahan memproses yang moden supaya peneroka-peneroka memperolehi pendapatan yang lebih baik.
5. Menentukan kemajuan masyarakat peneroka supaya sikap serta sistem nilai sejajar dengan keperluan pembangunan.

1. Kerajaan		
2. Bank Dunia		
3. Bank Pembangunan Asia	5.9	
4. Tabung Koperasi		
5. Koperasi Seberang Laut	27.6	
6. Ibu Pejabat FELDA, Kuala Lumpur	23.3	
7. Tabung Sendi	23.8	
Jumlah	4,254.2	417.1

Sumber: Ibu Pejabat FELDA, Kuala Lumpur.

(b) Rancangan Pembangunan Tanah dan Penempatan Peneroka

Penanaman getah dan kelapa sawit merupakan tumpuan utama tanaman di rancangan-rancangan tanah Felda semenjak permulaan operasinya lagi. Semenjak kebelakangan ini, Felda telah mencuba pula dengan beberapa jenis tanaman lain seperti tebu, koko dan kopi.

Dalam usaha membuka rancangan-rancangan tanah yang baru dan menyediakan segala perlengkapan di rancangan, Felda dari segi sumber kewangannya berpunca dari bantuan kerajaan yang diuntukkan melalui agensi-agensi kerajaan, sumber dari perbendaharaan persekutuan dan juga pinjaman dari Commonwealth Development Corporation (CDC), Bank Dunia, Bank Pembangunan Asia, Tabung Koperasi Ekonomi Seberang Laut (OECF), Tabung Kuwait (KFAED) dan Tabung Saudi (SFD).

Jadual 1

Punca Kewangan Felda

Punca	Hingga Akhir July 1983 (\$ Juta)	Peruntukan Belanjawan
1. Kerajaan Persekutuan	3,882.1	402.2
2. Bank Dunia	290.5	14.9
3. Bank Pembangunan Asia	6.9	-
4. Tabung Koperasi		
5. Ekonomi Seberang Laut	27.6	-
6. Tabung Kuwait	23.3	-
7. Tabung Saudi	23.8	-
Jumlah	4,254.2	417.1

Sumber: Ibu Pejabat Felda, Kuala Lumpur.

Dalam Rancangan Malaya II (1961-1965), Felda telah membuka sebanyak 8 buah rancangan kelapa sawit yang mempunyai keluasan tanah 26,473 ekar dan 36 buah rancangan pokok getah seluas 87,360 ekar. Manakala dalam jangkamasa seterusnya jenis tanaman kelapa sawit lebih diutamakan. Ini memandangkan kepada tingginya permintaan dunia terhadap minyak sawit pada ketika itu.

Dalam jangkamasa Malaysia Pertama (1966-1970), jenis tanaman kelapa sawit telah dititikberatkan di mana hampir 75% dari luas kawasan yang dimajukan 179,051 ekar telah dikhaskan untuk tanaman kelapa sawit. Sebanyak 25 buah rancangan kelapa sawit telah dibuka berbanding dengan rancangan getah cuma 5 buah sahaja.⁵ Sehingga akhir tahun 1973, Felda telah berjaya membuka tanah seluas 570,544 ekar⁶ untuk beberapa jenis tanaman dan kawasan kampung, dengan penempatan peneroka sebanyak 28,044 keluarga. Dalam jangkamasa yang sama juga sebanyak \$694.8 juta telah dibelanjakan.

Dalam jangkamasa Rancangan Malaysia Kedua (1971-1975) pula, keseluruhannya Felda telah berjaya membuka tanah seluas 420,500 ekar, melebihi daripada matlamatnya untuk membuka tanah seluas 403,000 ekar sahaja, iaitu pencapaian sebanyak 104.3%. Bilangan keluarga peneroka

⁵ Shamsul Bahrin dan Perera, Felda 21 Years of Land Development, Kuala Lumpur, 1977, hal. 50.

⁶ Angka-angka ini dikutip dari Laporan-laporan Tahunan Felda untuk tahun-tahun 1971, 1972, 1973.

⁷ Felda, Laporan Tahunan 80, hal. 4.

Sehingga Januari 1983 telah berjaya membuka kawasan

Jadual 2

baru seluas Keluasan Bagi Jenis Tanaman dan Kawasan Kampung keluarga peneroka. Untuk keterangan selanjutnya, lihat Jadual di bawah.

Tanaman	ekar
1. Getah	219,323
2. Kelapa sawit	307,573
3. Tebu	4,921
4. Koko	510
5. Kawasan kampung	38,217
Jumlah	570,544

yang dapat ditempatkan pula ialah 13,779 keluarga iaitu 69% daripada matlamat 20,000 keluarga.⁷ Manakala pencapaian dalam tempoh Rancangan Malaysia Tiga (1976-1980) pula ialah 525,986 ekar atau 105.2% dari matlamat 500,000 ekar yang ditetapkan oleh kerajaan. Dalam bidang penempatan peneroka pula dengan penempatan 6,335 peneroka dalam tahun 1980, jumlah yang dapat ditempatkan sepanjang Rancangan Malaysia Tiga ialah 29,566 keluarga. Ini adalah 115.9% daripada matlamat yang dirangka untuk Rancangan Malaysia ketiga iaitu penempatan 25,500 keluarga atas kadar 5,100 keluarga setahun. Seterusnya target pembangunan tanah FELDA di bawah Rancangan Malaysia Keempat (1981-1985) ialah 350,000 ekar yakni dengan kadar 70,000 ekar setahun.

⁷Felda, Laporan Tahunan 80, hal. 4.

2.2 Latah Sehingga Januari 1983, Felda telah berjaya membuka kawasan baru seluas 586,928 hektar dengan penempatan sejumlah 79,116 keluarga

Kajian dijalankan di sebuah Rancangan Tanah Felda iaitu peneroka. Untuk keterangan selanjutnya, lihat Jadual di bawah.

Rancangan Felda Kemelah. Rancangan ini dibuka dalam tahun 1962, ianya terletak di daerah Segamat, di bawah pengawasan Pejabat Wilayah Johor

Jadual 3

Utara/Melaka. Rancangan Kemelah ini iatakuva lebih kurang 11 batu

Jumlah Luas Kawasan Felda, Bilangan Rancangan dan Keluarga sehingga Januari 1983

Tanaman	Bilangan Rancangan	Luas Kawasan (hektar)	Bilangan Keluarga Peneroka
1. Getah	128	182,060	33,131
2. Kelapa sawit	205	383,236	45,357
3. Tebu	2	5,118	450
4. Koko	12	15,985	178
5. Kopi	1	529	0
Jumlah	348	586,928	79,116

Sumber: Ibu Pejabat Felda.

Jadual 4

Luas Kawasan Kampung dan Tanaman, Tahun Pembangunan dan Jumlah Keluarga bagi setiap Peringkat

Walaubagaimana pun tidak semua kawasan rancangan diduduki. Sehingga Julai 1983 hanyalah 214 buah rancangan sahaja yang telah diduduki.

	Luas Kampung	Luas Tanaman	Tahun Pembangunan	Jumlah Keluarga Peneroka
1	13.46 HK	464.19 HK	1961/62	133
2	11.64 HK	376.77 HK	1962/63	115
3	20.62 HK	356.13 HK	1965/66	99
4	6.47 HK	622.07 HK	1974/75	59

2.2 Latarbelakang Tempat Kajian

Kajian dijalankan di sebuah Rancangan Tanah Felda iaitu Rancangan Felda Kemelah. Rancangan ini dibuka dalam tahun 1962, ianya terletak di daerah Segamat, di bawah pengawasan Pejabat Wilayah Johor Utara/Melaka. Rancangan Kemelah ini letaknya lebih kurang 11 batu daripada Pekan Segamat. Pekan Segamat merupakan punca utama bagi peneroka mendapat segala bentuk keperluan. Di rancangan ini sendiri terdapat 2 buah teksi sebagai kemudahan untuk peneroka bergerak dari satu tempat ke satu tempat terutamanya ke bandar Segamat.

Dari segi kawasan pula, Rancangan ini meliputi kawasan seluas 1,859.73 hektar. Luas kawasan perkampungan ialah 40.5 hektar, manakala keluasan bagi kawasan tanaman ialah 1,819.16 hektar. Rancangan ini dibahagikan kepada 4 peringkat. Butir-butir asas tiap-tiap peringkat adalah seperti di bawah:

Jadual 4

Luas Kawasan Kampung dan Tanaman, Tahun Pembangunan dan Jumlah Keluarga bagi setiap Peringkat

Peringkat	Luas Kawasan Kampung	Luas Kawasan Tanaman	Tahun Pembangunan	Jumlah Keluarga Peneroka
1	13.46 Hk	464.19 Hk	1961/62	133
2	11.64 Hk	376.77 Hk	1962/63	115
3	10.02 Hk	356.13 Hk	1965/66	99
4	6.47 Hk	622.07 Hk	1974/75	59

Rancangan ini mengusahakan dua jenis tanaman utama iaitu getah dan kelapa sawit. Getah adalah tanaman untuk peringkat 1, 2 dan 3 manakala kelapa sawit tanaman untuk peringkat 4.

kepada bentuk yang lebih elok dan sesuai kerana bagi peringkat ini meru-

(a) Bentuk Petempatan

pokok peringkat yang paling lama dibasapkan di rancangan. Manakala

Bentuk petempatannya merupakan sebuah perkampungan dengan peringkat 1, 2, 3 dan 4. Jumlah rumah di peringkat 1, 2, 3 dan 4 adalah 132, 113, 91 dan 74 buah rumah. Rumah didirikan dalam bentuk jajaran di sepanjang jalan dalam perkampungan tersebut. Petempatan dalam perkampungan rancangan ini dibahagikan kepada 4 peringkat sebagai unit yang besar. Kemudian dipecahkan kepada blok-blok. Setiap blok mengandungi 20-24 buah rumah. Kedudukan petempatan di rancangan ini adalah seperti berikut:-

Jadual 5

Kawasan Perkampungan Felda Kemelah

Peringkat	Bilangan Blok	Bilangan Rumah Yang Ada
1	6	132
2	6	113
3	5	91
4	3	74

ata manakala sebahagian yang lain di kawasan tanah yang agak tinggi. Bilangan rumah di peringkat empat melebihi daripada jumlah peneroka kerana peneroka dari peringkat lain ditempatkan di sini. Dari peringkat 1 seramai 1 orang, peringkat 2 seramai 2 orang dan peringkat 3 seramai 8 orang. Dan terdapat 4 buah rumah kosong yang tidak diduduki.

Dari segi memperbaiki semula terhadap rumah pula didapati rumah-rumah pada peringkat 1, 2 dan 3 lebih baik. Bentuk asal rumah Felda telah banyak berubah. Tuan punya rumah mengubahsuaikan rumah-rumah mereka kepada bentuk yang lebih elok dan selesa kerana bagi peringkat ini merupakan peringkat yang paling lama ditempatkan di rancangan. Manakala peringkat 4 pula, kebanyakan bentuk rumahnya adalah bentuk rumah Felda yang lama. Sebab-sebab lain kenapa rumah-rumah peneroka diubahsuaikan adalah kerana peneroka itu sendiri mempunyai anak yang ramai lebih-lebih lagi mempunyai anak-anak dara. Jadi perlulah kepada rumah yang lebih baik. Mereka juga memperbegarkan rumah apabila saja hendak mengadakan kenduri kahwin. Ramai juga di kalangan peneroka berpendapat adalah lebih baik memperbaiki bentuk rumah Felda yang lama semasa tanaman terutamanya getah mengeluarkan hasil. Apabila getah ini ditebang untuk tanam semula, jadi peluang untuk memperbaiki rumah sudah tidak ada lagi kerana pendapatan semasa itu tidak mencukupi.

Keseluruhan rumah dan halaman persekelilingan di rancangan Felda yang dikaji adalah bersih. Keadaan ini sangat dipentingkan dan ianya juga sebagai satu peraturan Felda. Kawasan petempatan dikehendaki bersih sepanjang masa. Suasana lebih bertambah cantik lagi kerana pada halaman rumah dipenuhi dengan tanaman pokok-pokok bunga beraneka jenis. Dari segi kedudukan rumah pula, sebahagiannya terletak di tanah yang rata manakala sebahagian yang lain di kawasan tanah yang agak tinggi.

(b) Kemudahan Awam yang Ada

Penempatan peneroka seramai 400 keluarga dalam sesebuah rancangan pembangunan tanah merupakan satu komuniti yang besar. Adalah tidak wajar sekiranya kumpulan ini tidak disediakan dengan berbagai-bagai kemudahan terutamanya kemudahan awam di rancangan.

Pendek kata kemudahan awam yang ada dalam rancangan menyediakan perkhidmatan untuk keselesaan hidup peneroka, anak-anak peneroka dan juga kakitangan Felda. Dengan adanya infrastruktur asas dan kemudahan-kemudahan yang diberikan itu menjadikan rancangan sebagai satu penempatan yang 'self-contained'. Ini selaras dengan dasar Felda untuk membandarkan penduduk rancangan supaya kemajuan ekonomi dan sosial dapat dicapai serentak. Adanya kemudahan-kemudahan tersebut dapat juga menggambarkan masyarakat rancangan yang membangun dan bersepadu.

Kemudahan awam yang disediakan di Felda Kemelah adalah seperti

Jadual 6.

2.3 Pentadbiran dan Pengurusan

Kejayaan Felda mencapai matlamatnya atau tujuannya, khasnya pada peringkat rancangan adalah besar bergantung kepada pentadbiran dan pengurusan di peringkat rancangan tersebut. Di rancangan, Felda menyediakan sebuah pejabat rancangan bagi menempatkan kakitangannya menjalankan tugas. Ianya diketuai oleh seorang pengurus rancangan yang berkuasa penuh ke atas sesebuah rancangan dan pula bertanggungjawab kepada pihak

wilayah. Dalam sebuah rancangan **Jadual 6** pelaksanaannya dibahagikan kepada hal-hal pentadbiran di Kemudahan Awam di Rancangan

	Kemudahan Awam	Tahun diadakan
1.	Kedai PNF	1961
2.	Jalan Pertanian	1961
3.	Talipon	1962
4.	Pondok Polis	1962
5.	Balairaya	1963
6.	Klinik	1963
7.	Jalan Kampung	1964
8.	Jalan masuk ke rancangan	1964
9.	Wakil pos	1964
10.	Masjid	1966
11.	Sekolah Rendah	1968
12.	Sekolah Agama	1968
13.	Bekalan Air	1972
14.	Tadika	1975
15.	Padang Permainan	1976
16.	Bekalan Latrik	Dalam proses penyediaan

Penyelia adalah orang yang bertanggungjawab terhadap peringat-peringat yang dijagainya. Bidang kuasanya juga termasuk pengawakan ladang. Ia nya memastikan ladang sentiasa dalam keadaan bersih, peneroka mengerjakan ladang dan apa saja bentuk pengurusan ladang.

wilayah. Dalam sebuah rancangan, penyelenggaraannya dibahagikan kepada hal-hal pentadbiran dan pengurusan ladang.

Di rancangan yang dikaji terdapat 17 orang pegawai atau kaki-tangan Felda. Pecahan jawatan adalah seperti di bawah:

Jadual 7

Pegawai Felda di Rancangan

Pegawai Felda	Bilangan
Pengurus	1
Penolong Pengurus	1
Penyelia	4
Pembantu Luar	2
Pemandu	2
Jurutaip	2
Pembantu Pembangunan Peneroka	1
Kerani	2
Jumlah	17

Penyelia adalah orang yang bertanggungjawab terhadap peringkat-peringkat yang dijagainya. Bidang kuasanya juga termasuk pengawasan ladang. Ianya memastikan ladang sentiasa dalam keadaan bersih, peneroka mengerjakan ladang dan apa saja bentuk pengurusan ladang.

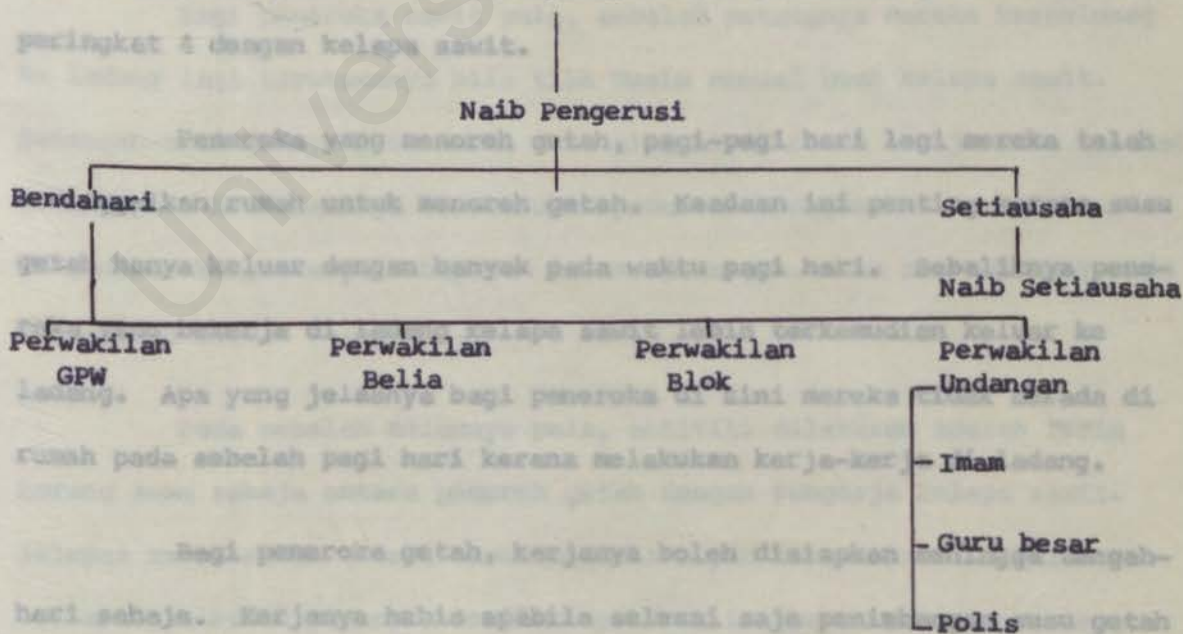
¹¹Perbincangan tentang JKKR selanjutnya dalam Bab III.

Dilihat pada jumlah kakitangan Felda di peringkat rancangan tidaklah begitu ramai. Sebenarnya pentadbiran dan pengurusan peringkat rancangan tidaklah semata-mata diserahkan kepada pejabat rancangan sahaja. Selain pihak lembaga, pihak peneroka juga bertanggungjawab dalam hal ini.

Perwakilan dari pihak peneroka dikenali sebagai Jawatankuasa Kemajuan Rancangan (JKKR).⁸ JKKR terdiri dari ketua-ketua blok sebagai perwakilannya iaitu seramai 20 orang, Perwakilan GPW, Perwakilan Belia dan Perwakilan Undangan terdiri dari polis, guru besar dan Imam. Ianya dipengerusikan oleh Pengurus Rancangan. Lihat Rajah di bawah:

Rajah 1

Organisasi JKKR

⁸Perbincangan tentang JKKR selanjutnya dalam Bab.III.3

di Felda JKKR ini merupakan badan yang mentadbir rancangan terutamanya yang berkaitan dengan masalah yang dihadapi oleh peneroka. Merupakan saluran utama untuk mengemukakan apa-apa permasalahan peneroka kepada pihak lembaga dan sebaliknya. Dengan wujudnya dua bentuk pentadbiran di peringkat rancangan Felda, menambahlicinkan lagi pengurusan di peringkat rancangan. Jelaslah kepada kita pengurusan dan pentadbiran sebagai-petengah peneroka yang terlibat dengan penanaman getah, di peringkat rancangan Felda merupakan suatu bentuk kolektif. Mengikut pada sebelah petangnya pula mereka membuat kerja-kerja pembinaan seperti hasrat Felda suatu ketika nanti segala pentadbiran dan pengurusan bercukai lama dan membuat kedai-bekal simpan di kawasan rancangan. rancangan akan diserahkan keseluruhannya pada peneroka. Tetapi kebanyakannya lebih senta berketat selayak mereka ramai-ramai ber-

2.4 Corak Hidup Harian Peneroka

Bagi peneroka peringkat 1, 2 dan 3 corak hidupnya lebih kurang sama, manakala peringkat 4 pula corak hidupnya berbeza. Peringkat 1, 2 dan 3 merupakan peneroka yang terlibat dengan penanaman getah manakala peringkat 4 dengan kelapa sawit. Bagi peneroka peringkat 1, 2 dan 3 corak hidupnya lebih kurang sama, manakala peringkat 4 pula corak hidupnya berbeza. Peringkat 1, 2 dan 3 merupakan peneroka yang terlibat dengan penanaman getah manakala peringkat 4 dengan kelapa sawit.

Peneroka yang menoreh getah, pagi-pagi hari lagi mereka telah meninggalkan rumah untuk menoreh getah. Keadaan ini penting kerana susu getah hanya keluar dengan banyak pada waktu pagi hari. Sebaliknya peneroka yang bekerja di ladang kelapa sawit lebih terkemudian keluar ke ladang. Apa yang jelasnya bagi peneroka di sini mereka tidak berada di rumah pada sebelah pagi hari kerana melakukan kerja-kerja di ladang.

Bagi peneroka getah, kerjanya boleh disiapkan sehingga tengah-hari sahaja. Kerjanya habis apabila selesai saja penimbangan susu getah untuk hari itu dan pengambilan wang bagi jumlah hasil hari tersebut.

Di Felda Kemelah, pembayaran diadakan tiap-tiap hari kecuali pada hari minggu. Oleh itu peneroka yang terlibat dengan penorehan getah mendapat wang tiap-tiap hari. Manakala peneroka yang memiliki kelapa sawit, mereka tidak dibayar wang tiap-tiap hari. Hasilnya dibayar sebulan sekali.

Setengah-setengah peneroka yang terlibat dengan peneroka getah, pada sebelah petangnya pula mereka membuat kerja-kerja sambilan seperti bercucuk tanam dan membuka kedai-kedai minuman di kawasan rancangan. Tetapi kebanyakannya lebih suka berehat sahaja. Mereka ramai-ramai berkumpul di warong kopi dan berbual terutamanya bagi kaum lelaki. Perempuan pula bersiar-siar di sekitar halaman rumah dan ke rumah jiran sambil melihat anak-anak mereka bermain sementara menunggu waktu memasak. Ada juga di kalangan peneroka lelaki yang bermain gasing pada petangnya.

Bagi peneroka sawit pula, sebelah petangnya mereka berpeluang ke ladang lagi terutamanya bila tiba musim menuai buah kelapa sawit. Setengah-setengahnya pula lebih suka tinggal di rumah sahaja pada sebelah petangnya. Kebiasaannya keseluruhan peneroka menggunakan masa ini untuk mengadakan kerja-kerja kebajikan dalam rancangan. Itu pun sekiranya ada kerja yang hendak dilakukan.

Pada sebelah malamnya pula, aktiviti dilakukan adalah lebih kurang sama sahaja antara penoreh getah dengan pengerja kelapa sawit. Selepas makan malam mereka menonton talivisyen kerana boleh dikatakan setiap buah rumah peneroka memiliki peti talivisyen. Setengah-setengah mereka pula turun ke masjid untuk bersembahyang berjemaah dan selepas

sembahyang isyak barulah mereka pulang ke rumah masing-masing. Peringkat penghabisan pengisian hidup harian peneroka ditamatkan dengan tidur. Kebiasaannya sekitar pukul sebelas malam.

3.1 Kons Begitulah kebiasaan dari segi corak hidup harian peneroka di rancangan Felda ini. Mereka ini kurang perhubungan dengan dunia luar Masyarakat di rancangan Felda ini dikatakan sebagai sebuah rancangan.

kumpulan sosial yang besar kerana hanya bersejuaian dengan konsep kumpulan sosial yang dikemukakan oleh ahli-ahli sosiologi. T.S. Bottomore¹ mendefinisikan kumpulan sosial sebagai,

"A social group may be defined as an aggregate of individuals in which:

1. definite relations exist between the individuals comprising it, and
2. each individual is conscious of the group itself and its symbols".

Apa yang menjadi dasar dalam kumpulan sosial mengikut Bottomore ialah tentang hubungan sosial yang berlaku berulang-ulang dan mempunyai persamaan dari segi bentuknya. Pertunngan sosial yang berlaku antara satu sama lain itu penting bagi mewujudkan satu-satu kumpulan sosial. Bagi Mc Iver dan Page,² mendefinisikan kumpulan sosial dengan ringkas sahaja.

"Any collection of human beings who are brought into social relationship with one another".

¹ Bottomore, T.S., Sociology, A Guide of Problems of Literature, Unwin University Books, London, 1962, Hal. 99.

² Mc Iver, R.N. and Page, C.H., Society, An Introduction Analysis, Mac Millan, London, 1965, Hal. 213.

Satu definisi yang baik tentang BAB III sosial ini telah diberikan

oleh Chiny³ dalam bukunya "Sociological Perspectives" sebagai:
KUMPULAN SOSIAL DAN KEUGAMAAN DI RANCANGAN

"A number of persons whose relationships are based upon the set of inter-related groups who share certain beliefs and values relation towards one another to be able to differentiate".

3.1 Konsep Kumpulan Sosial

Masyarakat di rancangan Felda ini dikatakan sebagai sebuah kumpulan sosial yang besar kerana ianya bersesuaian dengan konsep kumpulan sosial yang dikemukakan oleh ahli-ahli sosiologi. T.B. Bottomore¹ mendefinisikan kumpulan sosial sebagai,

"A social group may be defined as an aggregate of individuals in which:

1. definite relations exists between the individuals comprising it, and
2. each individual is conscious of the group itself and its symbols".

Apa yang menjadi dasar dalam kumpulan sosial mengikut Bottomore ialah tentang hubungan sosial yang berlaku berulang-ulang dan mempunyai persamaan dari segi bentuknya. Perhubungan sosial yang berlaku antara satu sama lain itu penting bagi mewujudkan satu-satu kumpulan sosial. Bagi Mc Iver dan Page,² mendefinisikan kumpulan sosial dengan ringkas sahaja.

"Any collection of human beings who are brought into social relationship with one another".

¹ Bottomore, T.B., Sociology, A Guide of Problems of Literature, Unwin University Books, London, 1962, Hal. 99.

² Mc Iver, R.M. and Page, C.H., Society, An Introduction Analysis, Mac Millan, London, 1965, Hal. 213.

Satu definisi yang baik tentang kumpulan sosial ini telah diberikan oleh Chinoy³ dalam bukunya "Sociological Perspective", sebagai:

"In the formal group.... each attention
"A number of persons whose relationships
are based upon the set or inter-related
groups who share certain beliefs and values
and their relation towards one another to
be able to differentiate".

Daripada beberapa definisi yang dinyatakan di atas, jelaslah kepada kita apa yang pentingnya dalam kumpulan sosial ialah perhubungan dan interaksi di antara mereka yang mestinya mengikut nilai-nilai dan norma-norma dalam kumpulannya serta berdasarkan kepada pembahagian peranan dan status yang tidak sama.

Dalam sejarah pemikiran sosiologi, banyak percubaan telah dilakukan untuk membahagikan kumpulan sosial ke dalam beberapa jenis atau bentuk dengan ukuran-ukuran yang berlainan. Ukuran-ukuran yang digunakan termasuklah sifat hubungan di antara anggota kumpulan yang berkenaan, saiz kumpulan dan tujuan wujudnya kumpulan, isi kandungan, asas pembentukan (samada sukarela atau tidak), darjat organisasi, fungsi orientasi, samada kelompok itu terbuka atau tertutup, hubungan dengan kelompok-kelompok lain, jenis kewibawaan, jenis kawalan sosial dan lain-lain lagi.

Dari pemahaman tentang kumpulan sosial itu, terdapat banyak jenis kumpulan sosial di rancangan ini. Ianya boleh dibahagikan kepada kumpulan sosial yang rasmi dan kumpulan sosial yang tidak rasmi.

³Irvin T. Sanders, *The Community: An Introduction to a Social System*,
Chinoy, E., *Sociological Perspective*, Double Day and Co., New York,
1954, Hal. 21.

Sanders,⁴ menyatakan sesuatu kumpulan yang rasmi itu sebagai,

1. "In the formal group.... much attention is frequently focussed on qualification
2. for membership, rights and duties of the officers and a program involving the
3. membership".

Kumpulan rasmi seperti yang dinyatakan oleh Sanders ini tidaklah begitu sesuai dipadankan kepada berbagai jenis kumpulan sosial yang rasmi di rancangan Felda. Walau bagaimanapun bolehlah kita katakan kumpulan yang rasmi itu sesuatu kumpulan yang dibentuk oleh lembaga, mempunyai keahlian yang berdaftar dan berdasarkan kepada peraturan-peraturan tertentu.

Kumpulan sosial yang rasmi terdapat di rancangan ini adalah seperti di bawah:- perantaraan hubungan di antara peneroka dengan pihak lembaga.

- Ianya satu badan yang sangat penting kepada peneroka kerana JKRM ini ditubuhkan untuk menjaga dan memperjuangkan hak peneroka. Tanggungjawab ini termasuklah semua kegiatan yang dapat menolong mewujudkan masyarakat rancangan yang makmur, aman, berdeka, adil dan terhormat. Perwakilan dalam JKRM terdiri dari Perwakilan Blok, Perwakilan GPW, Perwakilan belia dan perwakilan ubahgaman lain-lain terdiri dari polis, guru besar dan Imam.
1. Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan
 2. Pertubuhan Belia
 3. Kumpulan Yassin
 4. Khairat Kematian
 5. Gerakan Persatuan Wanita

Lihat 20. Kumpulan sosial yang tidak rasmi pula bila mana kumpulan ini ditubuhkan dengan tidak di rancang, ianya wujud atas inisiatif peneroka sendiri dan penubuhannya mempunyai kepentingan tertentu kepada peneroka. Antara kumpulan sosial yang tidak rasmi terdapat di rancangan Felda ini Belia pula menyuarakan kepentingan belia dan GPW akan masalah hal-hal

⁴ Irwin T. Sanders, The Community: An Introduction to a Social System, (end edition), The Ronald Press Co., New York, 1966, Hal. 142.

ialah seperti berikut:

1. Kumpulan kompang;
2. Kumpulan gotong-royong;
3. Pakatan kerja kahwin;
4. Kumpulan main undi/kutu; dan
5. Kumpulan gasing.

Naib Pengerusi

3.2 Penubuhan dan Kegiatan

(a) Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan (JKKR)

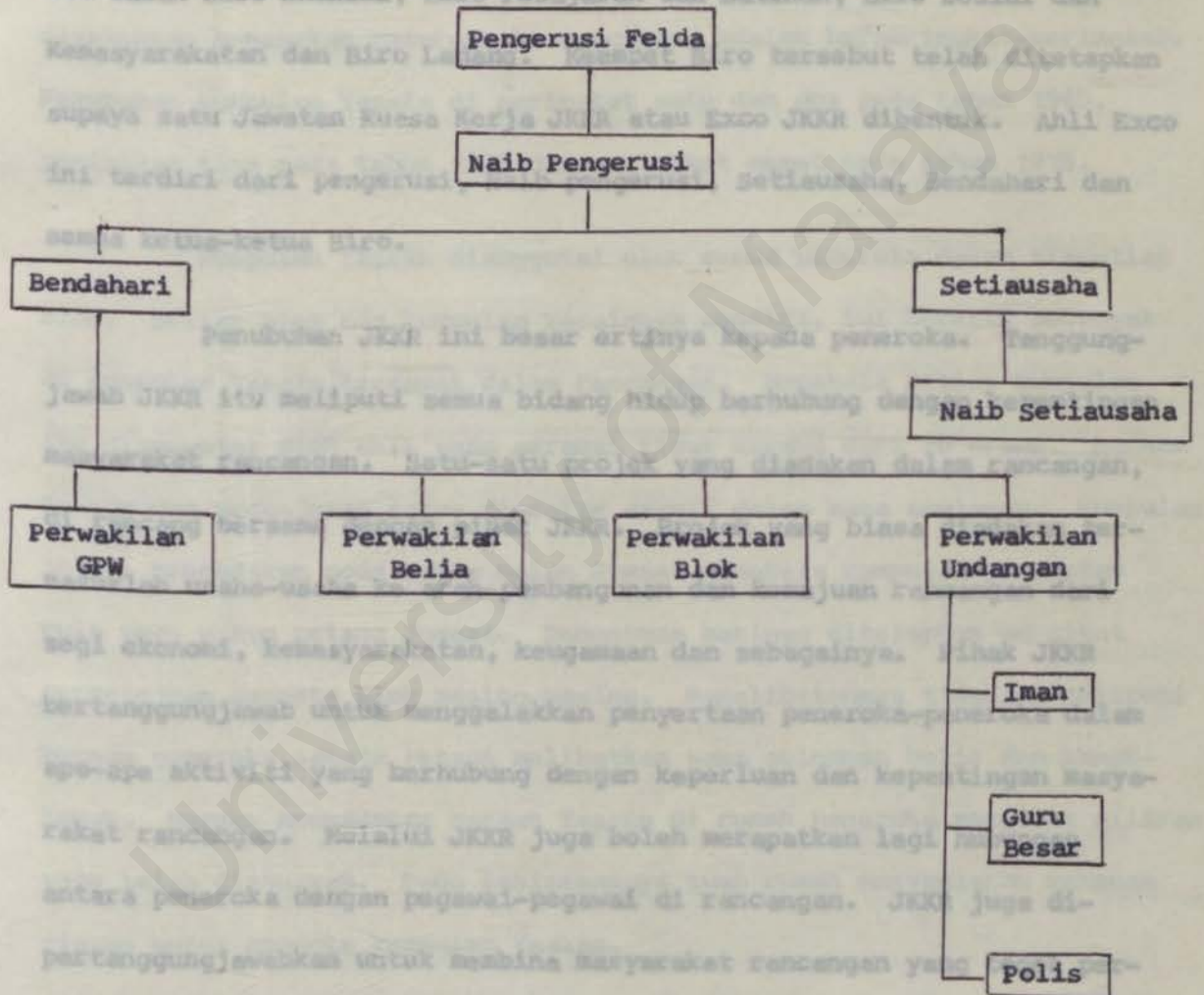
Setiausaha

JKKR merupakan satu badan tertinggi peneroka yang bertindak sebagai perantaraan hubungan di antara peneroka dengan pihak lembaga. Ianya satu badan yang sangat penting kepada peneroka kerana JKKR ini ditubuhkan untuk menjaga dan memperjuangkan hak peneroka. Tanggungjawab ini termasuklah semua kegiatan yang dapat menolong mewujudkan masyarakat rancangan yang makmur, aman, merdeka, adil dan terhormat. Perwakilan dalam JKKR terdiri dari Perwakilan Blok, Perwakilan GPW, Perwakilan belia dan Perwakilan Undangan iaitu terdiri dari polis, guru besar dan Imam. Lihat Rajah 2 di sebelah.

Perwakilan blok akan menyuarakan tentang apa-apa permasalahan dan pandangan oleh peneroka dalam blok masing-masing. Wakil Persatuan Belia pula menyuarakan kepentingan belia dan GPW akan membawa hal-hal yang berhubung dengan kaum wanita. Seterusnya guru besar, imam dan polis berperanan lebih sebagai penasihat atau pakar rujuk dalam bidang-bidang tertentu.

Rajah 2

Organisasi JKRR FELDA Kemelah

Fungsi JKRR ini besar artinya dalam menjayakan berbagai aktiviti di dalam rancangan, sebagai badan utama berbentuk perwakilan pereroka. Berjasama dengan pihak lembaga rancangan dan pertubuhan.

JKKR mengadakan mesyuarat Exconya pada tiap-tiap minggu dan mesyuarat peringkat Jawatan Kuasa diadakan sebulan sekali jika ianya difikirkan perlu. Untuk memperkemas lagi JKKR dan melicinkan perjalanan kegiatan peneroka, Biro-biro ditubuhkan. Biro yang dimaksudkan itu ialah Biro Ekonomi, Biro Pelajaran dan Latihan, Biro Sosial dan Kemasyarakatan dan Biro Ladang. Keempat Biro tersebut telah ditetapkan supaya satu Jawatan Kuasa Kerja JKKR atau Exco JKKR dibentuk. Ahli Exco ini terdiri dari pengerusi, Naib pengerusi, Setiausaha, Bendahari dan semua ketua-ketua Biro.

Penubuhan JKKR ini besar ertinya kepada peneroka. Tanggungjawab JKKR itu meliputi semua bidang hidup berhubung dengan kepentingan masyarakat rancangan. Satu-satu projek yang diadakan dalam rancangan, di rancang bersama dengan pihak JKKR. Projek yang biasa diadakan termasuklah usaha-usaha ke arah pembangunan dan kemajuan rancangan dari segi ekonomi, kemasyarakatan, keagamaan dan sebagainya. Pihak JKKR bertanggungjawab untuk menggalakkan penyertaan peneroka-peneroka dalam apa-apa aktiviti yang berhubung dengan keperluan dan kepentingan masyarakat rancangan. Melalui JKKR juga boleh merapatkan lagi hubungan antara peneroka dengan pegawai-pegawai di rancangan. JKKR juga dipertanggungjawabkan untuk membina masyarakat rancangan yang tegoh perseikatannya dan mengutamakan nilai-nilai baru yang membawa kemajuan dan kesejahteraan.

Fungsi JKKR ini besar ertinya dalam menjayakan berbagai aktiviti di dalam rancangan, sebagai badan utama berbentuk perwakilan peneroka. Bekerjasama dengan pihak lembaga rancangan dan pertubuhan.

Pertubuhan lain yang ujud dalam rancangan ke arah membentuk masyarakat yang membangun dan harmoni.

(b) Kumpulan Yassin

Penubuhan kumpulan Yassin tidak sama pada tiap-tiap peringkat disebabkan kemasukan peneroka ke rancangan adalah berperingkat-peringkat. Penubuhan kumpulan Yassin di peringkat satu dan dua pada tahun 1965, peringkat tiga pada tahun 1969 dan peringkat empat pada tahun 1975.

Kumpulan Yassin dianggotai oleh semua peneroka dalam tiap-tiap blok. Setiap blok ada kumpulan Yassinnya sendiri, ini bererti sebanyak 20 kumpulan Yassin terdapat dalam rancangan. Manakala setiap kumpulan itu dianggotai oleh ahli yang seramai tidak kurang dari 20 orang. Bacaan Yassin dan pengajaran agama diadakan sekali dalam masa seminggu. Kumpulan lelaki mengadakan pada waktu malam Jumaat manakala kumpulan perempuan pula pada waktu petang Jumaat. Penentuan harinya ditetapkan mengikut persetujuan anggota blok masing-masing. Penglibatannya tidaklah meliputi kepada peneroka sahaja tetapi melibatkan sama golongan belia dan kanak-kanak. Mereka mengadakan bacaan Yassin di rumah peneroka mengikut giliran yang telah diaturkan. Pada kebiasaannya tuan rumah menyediakan makanan ringan untuk anggota kumpulan Yassin.

Semasa inilah para peneroka dapat bertukar-tukar fikiran, berbincang tentang apa-apa persoalan berbangkit dari blok mereka untuk dibawa kepada mesyuarat JKKR. Peluang ini juga digunakan oleh ketua-ketua blok untuk menyampaikan apa-apa maklumat yang diputuskan semasa mesyuarat JKKR atau sebarang arahan dari pegawai-pegawai dalam rancangan.

Masa ini jugalah digunakan untuk memunggut yuran-yuran seperti yuran tabung blok, bayaran pakatan kerja kahwin dan sebagainya. Majlis seperti ini boleh menimbulkan suasana keharmonian di kalangan peneroka sendiri di samping mengerjakan ibadat yang dituntut dalam Islam.

(c) Khairat Kematian

Kumpulan ini ditubuhkan pada tahun 1962. Semua peneroka diwajibkan menjadi ahli dengan pemotongan yuran sebanyak seringggit (\$1.00) setiap bulan bagi setiap peneroka. Sumbangan peneroka untuk membantu keluarga si mati disalurkan melalui kumpulan ini. Walaupun begitu, masih ada lagi di kalangan peneroka yang mengholor bantuan kewangan semasa melawat rumah si mati, terutamanya pada keluarga yang miskin dan mempunyai ramai anak-anak yang masih kecil.

Bantuan kewangan ini digunakan untuk membeli alat-alat pengkebumian, mengadakan majlis tahlil dan sebagai upah gali kubur. Kumpulan ini berfungsi sebagai meringankan bebanan yang ditanggung oleh ahli-ahli mereka bila berlakunya satu-satu kematian. Bantuan kewangan ini sudah pun ditetapkan cara pembayarannya. Bantuan sebanyak \$150.00 akan diberi kiranya yang mati itu peneroka atau isteri, \$120.00 untuk ibu-bapa peneroka atau isteri yang mati, \$50.00 diberi kepada mertua peneroka atau isteri dan juga jumlah yang sama kepada anak-anak peneroka.

Dengan ujudnya persefahaman dan perpaduan di kalangan peneroka, menampakkan kepada kita rancangan ini dalam situasi harmoni. Ziarah-menziarahi ke rumah si mati boleh meringankan bebanan kesedihan yang ditanggung oleh keluarga si mati. Umum mengetahui bahawa peneroka di

rancangan Felca ini hidup dalam sebuah masyarakat yang boleh bertolongan antara satu sama lain.

(d) Gerakan Perkumpulan Wanita (GPW)

Gerakan Perkumpulan Wanita ditubuhkan sejak tahun 1965 lagi. Penubuhannya bertujuan menyatukan para isteri peneroka melalui aktiviti-aktiviti yang dijalankan. Di samping itu juga memberi pelajaran tentang jahitan, masakan dan gubahan kepada ahli-ahli GPW ini. Isteri-isteri peneroka dapatlah memenuhi masa lapang mereka dengan melibatkan diri dalam apa-apa aktiviti yang dijalankan oleh perkumpulan ini.

Dalam aspek ekonomi, GPW mengambil bahagian membuka kedai makan dan minum bilamana ada hari keramaian di rancangan. Dalam aspek keagamaan pula ianya telah menganjurkan kelas agama untuk ahli-ahli di masjid pada tiap-tiap minggu. Melalui pelajaran agama yang diadakan ini boleh menambatkan lagi ilmu keagamaan di kalangan isteri peneroka. Mereka juga mengadakan gotong-royong terutamanya apabila rumah-rumah ahli hendak mengadakan kenduri.

Melalui aktiviti sebegini, GPW dapat mengeratkan lagi hubungan di kalangan wanita dalam rancangan. Timbulnya perasaan kekitaan antara satu sama lain. Hubungan yang sedemikian mengukuhkan lagi tali persaudaraan sesama sendiri.

(e) Kumpulan Kompang

Kumpulan ini mula ditubuhkan sejak tahun 1970 lagi. Pada masa itu ianya tidak popular sehinggalah ia diperkenalkan semula untuk kali keduanya di awal tahun 1980. Dengan usaha gigih ketua kumpulan ini ianya berjaya menarik lebih ramai lagi peminat untuk bermain kompang. Mereka ini terdiri dari golongan belia dan beliawanis. Latihan diadakan sekali seminggu pada waktu petang. Kepada mereka yang ingin mengikuti sama dalam kumpulan ini, ianya perlu menyediakan sebiji kompang untuk mengikuti latihan. Ahlinya tidak dikenakan sebarang yuran keahlian. Tujuannya untuk menarik lebih ramai lagi ahli-ahli kumpulan ini. Sekarang ini kumpulan kompang menjadi kebanggaan kepada masyarakat rancangan. Bila ada saja majlis perkahwinan, paluan kompang tidak ketinggalan. Pengantin lelaki diiringi dengan paluan kompang ke rumah pengantin perempuan. Paluan ini menjadi sedap di dengar bila mana ianya diiringi dengan lagu-lagu dan pantun. Begitu juga bila adanya upacara menyambut pembesar negeri seperti wakil rakyat atau menteri yang datang ke rancangan, paluan kompang tidak ketinggalan. Walaupun kompang pada amnya sebagai hiburan sahaja di kalangan belia/beliawanis tetapi secara tak langsungnya melalui perkumpulan ini dapatlah mereka kenal-mengenal antara satu sama lain sesama dalam rancangan. Pertubuhan ini memang mendapat sambutan di kalangan masyarakat rancangan. Umpamanya di majlis perkahwinan, ibu-bapa merasakan tidak meriah sekiranya paluan kompang ini tidak ada. Lantaran inilah setiap majlis perkahwinan dalam rancangan, kompang tidak ditinggalkan.

(f) Kumpulan Gotong-Royong

Kumpulan gotong-royong diwujudkan atas muafakat peneroka di rancangan ini. Ianya bukanlah mempunyai ahli yang tetap dan ahlinya tidaklah ditentukan dari mana-mana blok. Semua peneroka adalah ahli. Terpulang kepada seseorang itu untuk menyertai atau tidak dalam apa-apa gotong-royong yang diadakan dalam rancangan. Kebanyakannya kumpulan ini disertai oleh peneroka, belia dan juga kakitangan Felda dalam rancangan.

Kumpulan ini bergotong-royong bila hendak menyiapkan sesuatu kerja dalam masa yang cepat. Bergotong-royong untuk mencuci ladang, mencuci kawasan perkampungan, mencuci kawasan perkuburan dan ada juga gotong-royong di peringkat blok, terutamanya bila ada kenduri-kendara. Mereka bergotong-royong untuk menyiapkan balai tempat hidangan dan membersihnya pula selepas kenduri itu diadakan. Di peringkat keluarga pula ada yang bergotong-royong untuk membina atau membaiki rumah dan sebagainya. Ini hanya melibatkan sanak-saudara dan jiran tetangga sahaja. Kebiasaannya gotong-royong ini dianjurkan oleh pihak JKRR dan Persatuan Belia di peringkat rancangan manakala di peringkat blok pula ianya dianjurkan oleh ketua blok.

Gotong-royong ini penting bagi mengeratkan perhubungan sosial dan interaksi di kalangan masyarakat dalam rancangan dan khasnya di antara jiran sesama blok. Menimbulkan semangat hidup bekerjasama seperti kata pepatah, berat sama dipikul ringan sama dijinjing.

dalam kumpulan yang disertai, beras sebanyak 3 gantang, gula 5 keti,

(g) Pakatan Kerja Kahwin

Kumpulan pakatan kerja kahwin ditubuhkan sejak tahun 1962 lagi. Pada masa ini ianya tidaklah begitu mendapat sambutan kerana masyarakatnya lebih sibuk dengan urusan ladang, tidak rapat hubungannya di antara satu sama lain. Tambahan pula peneroka baru sahaja masuk ke rancangan dan belum lagi berminat untuk menganggotai kumpulan ini. Tetapi sekarang ianya begitu penting kepada peneroka. Kepentingannya yang jelas ialah sebagai saluran untuk peneroka melaburkan sebarang keperluan bagi menjayakan satu-satu majlis kenduri kahwin anak-anak mereka. Situasi ini berlaku kerana peneroka tidak mampu untuk menyediakan segala keperluan untuk majlis kenduri dalam masa sekaligus.

Ahli-ahli dalam kumpulan ini akan menyiapkan segala kelengkapan untuk menjayakan majlis tersebut. Pada hari majlis diadakan semua ahli tidak pergi ke ladang kerana menolong kawan mereka yang mengadakan kenduri kahwin. Orang lelaki membuat persiapan balai hidangan manakala kaum perempuan pula menyiapkan segala peralatan pengantin dan memasak lauk-pauk. Kerja sebegini dikenali sebagai 'rewang' di kalangan masyarakat rancangan ini.

Dalam tiap-tiap kumpulan pakatan kerja kahwin ini tidaklah sama cara pemberian barang-barang dan sumbangan kewangan. Terpulang kepada persetujuan ramai ahli dalam kumpulan tersebut. Kebanyakannya menetapkan pemberian barangan dan kewangan seperti berikut:

Ada yang menetapkan duit sebanyak \$6.00 dari setiap buah rumah dalam kumpulan yang disertai, beras sebanyak 3 gantang, gula 5 kati,

telur 30 biji dan kuih yang dibuat dengan belanja sebanyak \$10.00 sahaja. Pemberian kuih ini pada kebiasaannya tidak pada semua ahli, cuma pada beberapa orang ahli dalam kumpulan itu sahaja. Selalunya anak-anak perempuan kepada peneroka yang menjadi ahli dalam kumpulan mereka yang saling bertukar kuih apabila tibanya giliran kenduri kahwin masing-masing diadakan. Tujuannya tidak dilibati oleh semua ahli, untuk mengelakkan daripada penimbunan kuih yang berlebihan. Manakala penetapan yang lain pula ialah duit sebanyak \$10.00, beras sebanyak 3 gantang, telur 100 biji, gula 5 kati dan rokok 5 bungkus. Jumlah ahli dalam pakatan kerja kahwin ini dalam lingkungan 20-25 orang, akan menyumbangkan barangan seperti di atas kepada setiap ahli yang mengahwinkan anak mereka sebanyak 3 kali sahaja untuk setiap ahli. Ahli dari mana-mana kumpulan boleh juga menganggotai kumpulan pakatan kerja kahwin di blok yang lain tetapi tidaklah ramai yang demikian. Boleh dikatakan semua blok mengamalkan peraturan sebegini, kerana ia dianggap kadar yang sederhana.

Kumpulan ini juga menyediakan kemudahan pinjaman barangan seperti pinggan-mangkok untuk ahli-ahlinya. Kepentingan kumpulan pakatan kerja kahwin ini memang jelas di kalangan masyarakat rancangan Felda kerana tanpa pelaburan melalui pakatan ini, sudah tentunya peneroka tidak berupaya mengadakan kenduri kerana belanjanya mahal dan peneroka sendiri tidak mampu. Selain daripada itu pakatan ini juga berfungsi sebagai menyatukan peneroka-peneroka di rancangan ini dalam satu kesatuan yang hidupnya bermuafakat.

(h) Kumpulan Main Undi/Kutu

Kumpulan main undi juga merupakan satu lagi kumpulan sosial dalam rancangan ini. Kumpulan ini lebih ramai dianggotai oleh golongan beliawanis. Mereka ini sempat bekerja sebagai boroh-boroh di luar rancangan seperti kerja kilang, boroh kontrek dan sebagainya. Ada juga di kalangan peneroka yang terlibat dengan kumpulan main undi ini. Dalam satu-satu kumpulan biasanya tidak lebih dari 10 orang ahli. Tiap-tiap bulan ahli dalam satu-satu kumpulan itu mengeluarkan sejumlah wang tertentu dan biasanya antara \$10 - \$30 ringgit seorang dan dikumpulkan pada seorang ketua. Jumlah wang yang dikumpulkan itu akan diberikan kepada ahlinya mengikut undian. Sesiapa yang telah mendapatnya, dia tidak lagi dikira dalam cabutan undi kedua tetapi pembayarannya mesti dibuat seperti biasa. Seterusnya undian akan dibuat sehinggalah kesemua ahli mendapat haknya iaitu sejumlah wang yang dikumpul.

Tujuan kumpulan main undi ini diwujudkan ialah untuk menyenangkan ahli-ahlinya membeli alat-alat yang diperlukan terutama perabut rumah dan barang-barang kemas. Cuma dengan cara ini sahaja hajat mereka dapat ditunaikan. Sebenarnya kumpulan sebegini bukanlah baru sekarang ujud di rancangan Felde tetapi sudah lama terdapat dalam masyarakat Melayu.

(i) Kumpulan Main Gasing

Kumpulan ini tidubuhkan pada awal tahun 1983 ekoran daripada adanya pertandingan gasing pangkah antara rancangan-rancangan Felde di negeri Johor. Keanggotaannya termasuklah peneroka dan golongan belia. Mereka mengadakan latihan pada waktu petang dalam rancangan.

Anggota yang terlibat dengan permainan gasing ini hanyalah tidak lebih daripada untuk berhibur dan berseronok sahaja. Melalui pertandingan dengan kumpulan di lain-lain rancangan, mereka dapat berkenalan antara satu sama lain. Secara tak langsung kumpulan ini berfungsi merapatkan hubungan di kalangan peneroka dan belia dari rancangan ini dengan peneroka dan belia di rancangan Felda yang lain.

Belia di Rancangan Felda Kambing

Belia di Rancangan Felda Kambing ini diberi perhatian. Ia penting sebagai tenaga kerja rancangan, sebagai ketua atau pemimpin di kalangan mereka sendiri dan merupakan sebahagian daripada pengemudi sesebuah rancangan itu sendiri. Mereka ini adalah kalangan yang mendatangkan masalah sekiranya tidak dikawal. Masalah kepada rancangan secara khususnya dan masalah kepada negara amnya. Mereka ini perlu diawasi supaya tidak terjerumus ke arah kebinasaan seperti terlibat dengan penagihan dadah, tidak bermoral dan terbabit dalam kes-kes jenayah. Berbagai program telah diperuntukkan sebagai mengisi masa lapang mereka. Kursus dan bengkel diadakan bagi menggalakan mereka hidup bertanggung dengan menyediakan segala bentuk kemudahan. Namun apa pun kemudahan yang disediakan, keseluruhannya bergantung kepada penglibatan belia itu sendiri bagi menentukan kejayaannya.

Selangka tahun 1982, terdapat lebih kurang 163 buah rancangan telah menubuhkan persatuan belia dengan ahlinya seramai lebih kurang 19,000 orang. Dari sejumlah ini, hanyalah 116 orang sahaja secara puratanya daripada keseluruhan bilangan belia pada tiap-tiap rancangan yang menjadi ahli persatuan. Manakala yang selalunya tidak terlibat dengan persatuan belia Felda.

Pada hari ini, hampir BAB IV a rancangan-rancangan Felda telah mempunyai persatuan belia masing-masing kecuali rancangan-rancangan BELIA yang baru dibuka di mana kedudukan masyarakatnya belum sempat lagi.

Apa yang bermaksudnya hanyalah dari segi pimpinan sahaja, yang menentukan

4.1 Belia di Rancangan Felda Kemelah

corak perjalanan sesebuah persatuan. Dari segi aktiviti adalah lebih

kurang. Di rancangan Felda, belia merupakan satu kumpulan yang diberi

perhatian. Ianya penting sebagai tenaga kerja rancangan, sebagai ketua

atau pemimpin di kalangan mereka sendiri dan merupakan sebahagian dari-

pada penghuni sesebuah rancangan itu sendiri. Mereka ini adalah

Persatuan Belia Felda Kemelah merupakan salah satu daripada

kalangan yang mendatangkan masalah sekiranya tidak dikawal. Masalah

Persatuan Belia Felda di mana persatuan ini dipilih sebagai tumpuan

kepada rancangan secara khususnya dan masalah kepada negara amnya.

Kajian. Persatuan ini telah ditubuh sejak tahun 1968 lagi. Pada

Mereka ini perlu diawasi supaya tidak terjerumus ke arah kebinasaan

keseluruhannya bilangan belia di rancangan Felda ini lebih kurang seramai

seperti terlibat dengan penagihan dadah, tidak bermoral dan terbabit

dan orang sahaja. Dari jumlah ini seramai 140 orang yang berdaftar

dalam kes-kes jenayah. Berbagai program telah diperuntukkan sebagai

sebagai ahli persatuan atau dari segi persatuannya ialah 70%. Dilihat

mengisi masa lapang mereka. Kursus dan bengkel diadakan bagi menggalak-

dari segi ini berhubung kepada kita sudah pertembayan yang baik

kan mereka hidup berpersatuan dengan menyediakan segala bentuk kemudahan.

dari segi kebelakangan dan semangat berpersatuan.

Namun apa pun kemudahan yang disediakan, keseluruhannya bergantung kepada

penglibatan belia itu sendiri bagi menentukan kejayaannya.

Sehingga tahun 1982, terdapat lebih kurang 163 buah rancangan

telah menubuhkan persatuan belia dengan ahlinya seramai lebih kurang yang

19,000 orang. Dari sejumlah ini, hanyalah 116 orang sahaja secara roka-

puratanya daripada keseluruhan bilangan belia pada tiap-tiap rancangan

yang menjadi ahli persatuan. Manakala yang selainnya tidak terlibat yang

dengan persatuan belia Felda.

Pada hari ini, hampir kesemua rancangan-rancangan Felda telah mempunyai persatuan belia masing-masing kecuali rancangan-rancangan yang baru dibuka di mana kedudukan masyarakatnya belum mantap lagi. Apa yang berbezanya hanyalah dari segi pimpinan sahaja, yang menentukan corak perjalanan sesebuah persatuan. Dari segi aktiviti adalah lebih kurang sama sahaja. Kebanyakannya lebih cenderung kepada aktiviti yang senang, senang seperti sukan dan kebudayaan. Selain dari ini mereka juga terlibat dengan kegiatan keagamaan dan perekonomian.

Persatuan Belia Felda Kemelah merupakan salah satu daripada Persatuan Belia Felda di mana persatuan ini dipilih sebagai tumpuan kajian. Persatuan ini telah ditubuh semenjak tahun 1968 lagi. Pada keseluruhannya bilangan belia di rancangan Felda ini lebih kurang seramai 200 orang sahaja. Dari jumlah ini seramai 140 orang yang berdaftar sebagai ahli persatuan atau dari segi peratusnya ialah 70%. Dilihat dari angka ini menampakkan kepada kita suatu perkembangan yang baik dari segi keahliannya dan semangat berpersatuan.

(a) Status Perkahwinan

Kebanyakan ahli Persatuan Belia Felda Kemelah terdiri dari mereka yang belum kahwin. Cuma penasihat dan pengurus Belia sahaja yang telahpun lama mendirikan rumahtangga. Kedua mereka ini adalah peneroka. Sebab utama para belia ini tidak kahwin kerana faktor umur yang masih muda iaitu sekitar 15-23 tahun. Tambahan pula mereka ini tidak mempunyai pekerjaan tetap.

Jadual 8

Struktur Umur Belia Rancangan Felda Kemelah

Umur (tahun)	Bilangan (orang)	%
15 - 17	12	16.7
18 - 20	21	29.2
21 - 23	19	26.4
24 - 26	10	13.9
27 - 29	2	2.7
30 - 32	3	4.2
33 - 35	5	6.9
Jumlah	72	100.0

Sumber dari questionnaire.

(b) Keperluan Pelajaran

Situasi perkahwinan dalam rancangan juga mempengaruhi para belia untuk tidak cepat berkahwin. Kebanyakan pasangan yang berkahwin, yang lelaki mereka terdiri dari mereka yang 'makan gaji' dengan kerajaan seperti kerani, askar/polis dan juruteknik. Para belia merasakan tidak yakin untuk menyara keluarga bila berkahwin tanpa suatu pekerjaan tetap. Tambahan pula ramai antara mereka terdiri dari lepasan SRP dan SPM. Mereka merasa wajar baginya menunggu sesuatu peluang pekerjaan.

Perkahwinan merupakan batu pengukur untuk seseorang itu tidak bebas dalam pergaulan. Bila seseorang belia itu berkahwin dengan sendirinya mereka tidak bebas bergaul lagi. Bagi belia di sini kebebasan ber-

gaul, mudah ke mana-mana menjadi sebahagian hidupnya. Mereka lebih suka hidup bujang, kerana hidup begini bagi mereka lebih bebas. Ekuran dari inilah tidak ramai di kalangan belia yang kahwin cepat. Bagi mereka, umur yang sesuai untuk mendirikan rumahtangga ialah sekitar 25-27 tahun.

Mereka yang hidup membujang dan terlibat dengan persatuan, benar-benar menyumbangkan tenaganya untuk kemajuan persatuan. Walaupun ada kegiatan di waktu malam sehingga pertengahan malam sekalipun, pada mereka tidak menjadi masalah. Tambahan pula pergaulan mereka sepanjang masa antara belia dan beliawanis dalam berpersatuan menimbulkan suasana kekeluargaan. Hubungan yang sebegini memudahkan lagi kepada mereka untuk berhubungan antara satu sama lain demi kepentingan persatuan.

(orang)	Peringkat 1	Peringkat 2	Peringkat 3	Peringkat 4	Jumlah Peringkat
1 - 4	2	2	3	6	12
3 - 8	2	3	8	4	18
9 - 12	4	3	1	-	10
13 - 14	-	-	-	-	-
Jumlah	9	10	11	10	40

Belia di rancangan Felda adalah kalangan yang berpelajaran. Ini sudah wajarnya kerana bapa mereka juga merupakan orang yang mempunyai asas pendidikan dan telah sedar akan kepentingan pelajaran itu. Walau bagaimanapun kesedaran peneroka tentang pelajaran anak-anak mereka hanyalah setakat menghantarnya ke sekolah sahaja.

Mereka paling tinggi belajar sehingga ke taraf SMP sahaja. Setengahnya pula kadang-kadang SMP lagi dan tidak berminat untuk meneruskan pelajaran.

selanjutnya Peneroka itu sendiri sentiasa ada saja kerja terutamanya yang berhubung dengan ladang mereka dan kalau adapun masa luang, mereka lebih suka tidak bersama anak-anaknya, malah lebih seronok baginya berbual-bual di warong kopi dan sebagainya. Setengahnya pula mempunyai anak yang ramai sehingga tidak terdaya untuknya menjaga sepenuh masa anak-anak mereka. Akhirnya jadilah seperti apa yang ada hari ini. Anak-anak peneroka di rancangan ini tidak maju di bidang pelajaran.

Jadual 9

Menunjukkan Bilangan Anak Dalam Sesebuah Keluarga di Rancangan Felda Kemelah

Bilangan anak (orang)	Jumlah Keluarga				Jumlah Keluarga semua Peringkat
	Peringkat 1	Peringkat 2	Peringkat 3	Peringkat 4	
1 - 4	2	2	2	6	12
5 - 8	3	3	8	4	18
9 - 12	4	15	1	-	20
13 ke atas	-	-	-	-	-
Jumlah	9	10	11	10	40

Sumber dari questionnaire.

Kalangan belia yang merupakan anak-anak peneroka tidak menunjukkan prestasi yang baik di bidang pelajaran. Rata-rata di kalangan mereka paling tinggi belajar sehingga ke taraf SPM sahaja. Setengahnya pula kandas semasa SRP lagi dan tidak berminat untuk meneruskan pelajaran

selanjutnya. Ada juga segelintir di kalangan mereka yang mahu meneruskan pelajaran ke sekolah swasta tetapi di pihak keluarga pula tidak mampu untuk membiayainya.

Suasana dalam masyarakat FELDA sendiri merupakan pengaruh yang penting menentukan kedudukan taraf pelajaran di kalangan belia. Kalau semua golongan belia cuma lulus setakat SPM sahaja, jadi yang lain pun turut merasai puas hati belajar setakat SPM sahaja. Mereka sudahpun mendapat tempat dalam masyarakat mereka. Sudahpun dianggap berpelajaran tinggi kerana tidak ada yang lebih tinggi daripada mereka dan kalau adapun cuma 2 atau 3 orang sahaja yang berjaya melanjutkan pelajaran ke universiti atau institusi pengajian tinggi. Jelasnya mereka tidak ada semangat untuk maju di bidang pelajaran.

Walhal pada setengah peneroka merupakan persoalan penting tentang kemajuan pelajaran anak-anak mereka tetapi mereka tidak terdaya untuk mengatasinya. Semua mesti pakai duit. Kalau pendapatan sekitar 500 ringgit sebulan dan tanggungan 10 orang, sudah tentunya mereka buat tak tahu sahaja. Walaupun belia di rancangan FELDA Kemelah ini tidak maju di segi pelajarannya tetapi menjadi kebanggaan kerana keseluruhan di kalangannya terdiri dari mereka yang berpelajaran. Dengan asas pelajaran yang ada, sudah boleh untuk mereka mentadbir dan mengurus perjalanan Persatuan Belia di rancangan untuk mencapai kejayaan. Cuma segelintir sahaja di kalangan belia rancangan FELDA ini yang tidak menerima pendidikan persekolahan.

Untuk melihat dengan lebih jelas lagi taraf pelajaran para belia di rancangan ini, lihat Jadual di bawah:

3. Maken gaji.

Jadual 10

Taraf Pelajaran Belia, Rancangan Felda Kemelah

Taraf Pelajaran	Bilangan (orang)	%
Tidak bersekolah	2	3.1
Darjah 1-5	2	3.1
Darjah 6	10	15.4
Tingkatan 1	2	3.1
Tingkatan 2	3	4.6
Tingkatan 3	18	27.7
Tingkatan 4	18	27.7
Tingkatan 5	3	4.6
Tingkatan 6	1	1.5
Maktab	2	3.1
Universiti	4	6.1
Jumlah	65	100.0

Sumber dari questionnaire.

Kalangan belia yang terlibat dengan kerja maken gaji terdiri

(c) Pekerjaan teknik, kernal, askar dan polis. Dua orang pemimpin belia

Membicarakan bidang pekerjaan di kalangan belia di rancangan Felda ini ianya boleh dikelaskan kepada 3 bahagian iaitu:

1. Yang terlibat dengan ladang;
2. Berniaga;
3. Makan gaji.

Mereka yang terlibat dengan kerja ladang dan berniaga tidaklah menganggap kerja ini sebagai bidang kerja yang tetap, sementara mendapat peluang kerja yang lebih baik. Kerja-kerja ladang ialah menoreh getah dan menuai buah kelapa sawit. Kerja ini sebagai menolong ibu-bapa mereka dan ada antaranya pula bekerja kerana ibu-bapa mereka tidak berupaya lagi untuk menghabiskan torehan bagi ekar getah yang diperuntukkan. Kerja sebegini terpaksa dilakukan untuk sara hidup walaupun pendapatannya tidak tetap. Kebiasaannya upah yang didapati ialah sepuluh ringgit sahaja bagi mereka yang bekerja sebagai penoreh getah dan tujuh ringgit untuk yang bekerja di ladang kelapa sawit. Kerja yang dilakukan ialah merumput di kawasan pokok, memotong dahan yang lama dan juga mengahwin bunga. Mereka bekerja di waktu pagi atau petang sahaja, yakni tidak sepanjang hari.

Manakala yang berniaga pula, perniagaannya tidaklah sepenuh masa. Hanya sebagai mengisi masa luang sahaja. Tumpuan perniagaan seperti menjual minuman di tepi-tepi jalan perkampungan dalam rancangan. Sebuah warong kope didirikan, kebanyakannya di persimpangan jalan dan di tepi-tepi jalan utama. Mereka cuma berniaga pada waktu petang sahaja.

Kalangan belia yang terlibat dengan kerja makan gaji terdiri dari guru, juruteknik, kerani, askar dan polis. Dua orang pemimpin belia tidak menarik perhatian di kalangan belia ialah ahli sendiri mereka tidak di sini adalah guru. Mereka ini yang didatangkan dari luar rancangan untuk bertugas di Sekolah Kebangsaan LKTP Kemelah. Bagi yang bekerja

sebagai askar dan polis tidak pula tinggal di rancangan, cuma sekali-sekala sahaja mereka pulang ke rancangan. Jadual 11 menunjukkan pertubuhan sukarela.

Menunjukkan Penglibatan Belia Felda Kemelah Iri dalam di Sektor Kerja Makan Gaji

Persatuan Belia tetapi ini bukanlah berarti syarat mutlak dari pihak

Jenis Pekerjaan	Bilangan (orang)
Guru	2
Askar/Polis	5
Juruteknik/kerani	8
Jumlah	15

Demikianlah struktur pekerjaan di kalangan belia yang dapat di kesan di rancangan Felda ini.

4.2 Sikap Berpersatuan

Penglibatan belia dalam hidup berpersatuan banyak bergantung kepada kesedaran belia sendiri, bergantung kepada kepimpinan dalam persatuan dan jenis aktiviti yang diadakan. Ketiga-tiga ciri ini penting untuk melihat sebuah Persatuan Belia yang dinamis. Kiranya mana-mana satu ini tidak ada sudah tentulah persatuan ini lembap, secara langsungnya tidak menarik perhatian di kalangan belia malah ahli sendiri merasa tidak bersemangat.

Yerdiri dari ahli Exco, Ahli Jawatan Kuasa dan mereka yang rapat dengan kedua-dua golongan ini. Rasmi ahli Jawatan Kuasa pusat

Di Rancangan Felda Kemelah, dapat dilihat suatu bentuk sikap penglibatan belia dalam persatuan. Majoriti belia dalam rancangan ini berdaftar sebagai ahli Persatuan. Suasana sedemikian merupakan tahap kesedaran ke arah mencebur diri dalam sesebuah pertubuhan sukarela. Walaupun pihak Felda menggalakkan supaya belia melibatkan diri dalam Persatuan Belia tetapi ini bukanlah bererti syarat mutlak dari pihak lembaga. Dari segi pucuk pimpinan pula, Yang Dipertua Persatuan Belia di sini memang seorang yang berkebolehan memimpin belia. Beliau mempunyai suatu matlamat dalam mengendalikan persatuan. Beliau berhasrat untuk menyedarkan golongan belia kepada satu pembaharuan mentality. Mendedahkan mereka kepada kursus-kursus kemahiran dengan menghantar belia-belia yang dipilih ke kursus-kursus yang dianjurkan oleh Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan di peringkat daerah dan negeri. Kursus kepimpinan juga diutamakan kepada belia di sini secara berperingkat-peringkat dengan tujuan menyediakan bakal pemimpin belia yang boleh dijadikan ketua di masa depan.

Tentang penglibatan ahli pula dalam setiap aktiviti yang diadakan, didapati tidaklah begitu memuaskan. Cuma $\frac{1}{3}$ sahaja daripada ahli yang benar-benar terlibat sama dalam menjayakan satu-satu aktiviti manakala yang lainnya menunjukkan sikap tidak berminat dan lebih suka menjadi pemerhati sahaja. Fakta ini didasarkan kepada penyertaan belia pada setiap aktiviti yang diadakan dalam rancangan.

Mereka yang betul-betul aktif dalam persatuan merupakan orang yang sama. Terdiri dari ahli Exco, Ahli Jawatan Kuasa dan mereka yang rapat dengan kedua-dua golongan ini. Ramai ahli Jawatan Kuasa pusat

Persatuan terdiri dari anak-anak peneroka yang mempunyai Jawatan dalam Jawatan Kuasa Kerja Rancangan. Mereka inilah yang terlibat sepenuh masa dengan Persatuan yang sedar tentang pentingnya sebuah Persatuan Belia dalam rancangan. Tidak syak lagilah bahawa kumpulan ini merupakan para belia yang bersemangat dalam menyertai sesuatu aktiviti Persatuan.

Pemilihan ramai ahli Jawatan Kuasa pusat Persatuan Belia di kalangan anak-anak peneroka yang memegang sesuatu Jawatan dalam JKJR, sebenarnya memberi beberapa kepentingan kepada Persatuan mereka, menyenangkan lagi perjalanan Persatuan. Sebagai contohnya, Persatuan Belia boleh menggunakan Balairaya dengan bebas sebagai tempat latihan dan perjumpaan atau mesyuarat kerana persatuan masih belum ada lagi Rumah Belia. Sebenarnya Balairaya adalah di bawah kekuasaan pihak JKJR. Sebarang bentuk masalah belia pula yang hendak diajukan kepada pihak pentadbiran Rancangan dan Wilayah terpaksa mengikut saluran JKJR. Terdapat seorang wakil belia dalam Jawatan Kuasa JKJR sebagai mewakili seluruh belia rancangan.

Dengan ini sudah tentulah JKJR tidak mengabaikan kehendak anak-anak mereka dan seterusnya memenuhi kehendak Persatuan Belia Felda Kemelah.

Pelajaran dan Latihan
Sdr. Mansur D. Rajab
Sdr. Wanja Bahari
Sdri. Hafifah Mukhtar

Sosial dan Kemasyarakatan
Sdr. Kamli Rahmat
Sdr. Mad Naya Sitan
Sdri. Fauziah Ab. Latif

PERPUSTAKAAN
MABALAI INTEGRASI DAS SOSIOLOGI

4.3. Penglibatan Belia Dalam Aktiviti Sosial **Rajah 3**

Menunjukkan Bentuk Organisasi Persatuan Belia
Felda Kemelah dan Ahli Yang Menganggotainya dalam ber-

bagai aspek yakni aspek pelajaran, kesihatan, kebajikan, hiburan dan keseronokan serta juga kesukanan. Aktiviti yang berhubung dengan aspek ini dikatakan sebagai aktiviti sosial belia.

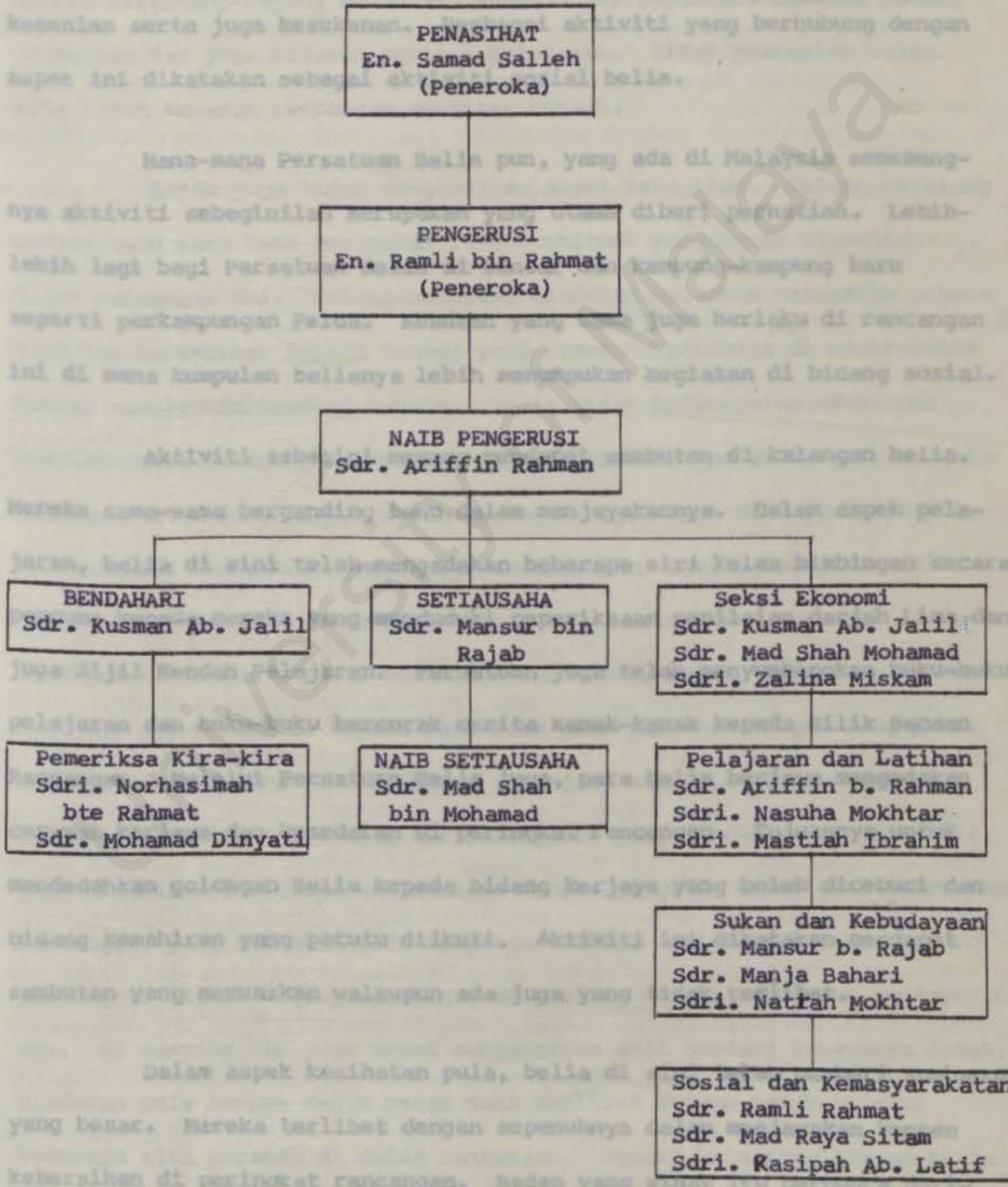
Mano-mano Persatuan Belia pun, yang ada di Malaysia semang-nya aktiviti sebegini ini diberi penekanan. Lebih-lebih lagi bagi Persatuan Belia yang baru dibentuk seperti perkampungan Felda. Mereka yang baru berhadapan dengan ini di mana kumpulan belianya lebih serumpak kegiatan di bidang sosial.

Aktiviti sebegini amat diperlukan di kalangan belia. Mereka sama-sama berpandangan positif dalam menjayakannya. Dalam aspek pe-ajaran, belia di sini telah mengadakan beberapa siri kelas-kelas secara

juga diijil kendal pelajaran. Mereka juga telah mengadakan kelas-kelas pelajaran dan kursus-kursus bercorak cerita komik-komik kepada anak-anak

mendedahkan golongan belia kepada bidang kerjaya yang boleh dicobai dan bidang kesaharian yang patut diikuti. Aktiviti-aktiviti kesukanan yang memukau walaupun ada juga yang

Dalam aspek kesihatan pula, belia di Felda Kemelah telah mengadakan beberapa siri persembahan kesihatan yang berkesan. Mereka terlibat dengan spondulanya beberapa siri persembahan kesihatan yang berkesan di peringkat rancangan. Badan yang sangat aktif berke-...

4.3 Penglibatan Belia Dalam Aktiviti Sosial

Aktiviti sosial yang dilihat di sini termasuklah dalam ber-
bagai aspek yakni aspek pelajaran, kesihatan, kebajikan, hiburan dan
kesenian serta juga kesukanan. Berbagai aktiviti yang berhubung dengan
aspek ini dikatakan sebagai aktiviti sosial belia.

Mana-mana Persatuan Belia pun, yang ada di Malaysia sememang-
nya aktiviti sebeginilah merupakan yang utama diberi perhatian. Lebih-
lebih lagi bagi Persatuan Belia di bandar dan kampung-kampung baru
seperti perkampungan Felda. Keadaan yang sama juga berlaku di rancangan
ini di mana kumpulan belianya lebih menumpukan kegiatan di bidang sosial.

Aktiviti sebegini memang mendapat sambutan di kalangan belia.
Mereka sama-sama berganding bahu dalam menjayakannya. Dalam aspek pela-
jaran, belia di sini telah mengadakan beberapa siri kelas bimbingan secara
percuma kepada mereka yang menduduki peperiksaan penilaian darjah Lima dan
juga Sijil Rendah Pelajaran. Persatuan juga telah menyumbangkan buku-buku
pelajaran dan buku-buku bercorak cerita kanak-kanak kepada Bilik Bacaan
Rancangan. Melalui Persatuan Belia juga, para belia berjaya mengadakan
ceramah kerjaya dan kesedaran di peringkat rancangan. Tujuannya untuk
mendedahkan golongan belia kepada bidang kerjaya yang boleh diceburi dan
bidang kemahiran yang patut diikuti. Aktiviti ini dikatakan mendapat
sambutan yang memuaskan walaupun ada juga yang tidak terlibat.

Dalam aspek kesihatan pula, belia di sini telah memberi sumbangan
yang besar. Mereka terlibat dengan sepenuhnya dalam menjayakan kempen
kebersihan di peringkat rancangan. Badan yang sihat itu berpunca dari-

pada alam sekitar yang bersih. Untuk ini gotong-royong membersihkan kawasan rancangan diadakan beberapa kali dalam setahun. Contohnya, baru-baru ini semasa menyambut hari minggu belia di peringkat daerah, mereka bergotong-royong membersihkan kawasan perkampungan, kawasan padang permainan dan juga kawasan sekitar Balairaya. Tidak hairanlah kalau kita lihat kawasan rancangan sentiasa bersih.

Belia juga tidak mengabaikan aspek kebajikan. Tolong-menolong antara satu sama lain merupakan satu institusi yang masih diamalkan dalam rancangan ini. Tolong-menolong diadakan bilamana satu-satu pekerjaan itu memerlukan kepada tenaga yang ramai. Contohnya di musim-musim hendak mengadakan kenduri kahwin. Belia tidak ketinggalan sama-sama menyumbangkan tenaganya. Mereka menyediakan halai penghidangan, mengatur hidangan untuk para jemputan dan berbagai-bagai lagi sehinggalah majlis itu selesai. Persatuan juga berjaya menubuhkan Tabung Kebajikan Ahli. Tabung ini bertujuan untuk menyediakan wang kepada mana-mana ahli yang mendapat kecemasan seperti kemalangan dan sebagainya. Wang yang dikumpul ini juga diperuntukkan kepada mana-mana ahli yang kekurangan wang untuk melanjutkan pelajaran ke institusi pengajian tinggi. Sumber kewangan utama bagi Tabung ini adalah daripada yuran yang dikenakan ke atas ahli yang kemudiannya dikumpulkan bersama dengan pungutan derma dari masyarakat setempat. Belia itu sedar tentang pentingnya kepada tabung sebegini, dengan itu mereka sama-sama menjayakannya. Di samping itu juga untuk menyedarkan ahli tentang bahayanya dadah, diadakan pula kempen cegah belia dari terlibat dengan dadah melalui beberapa siri ceramah di dalam rancangan. Pendek kata penglibatan belia

dalam aktiviti sosial ini boleh dibanggakan walaupun sambutan di kalangan belia rancangan Felda ini tidak menyeluruh.

Seterusnya lain-lain aktiviti sosial yang menjadi tumpuan

belia di rancangan ini ialah aspek hiburan, kesenian dan kesukanan.

Aspek hiburan yang ada ialah permainan kompang, wayang gambar dan pementasan yang berupa nyanyian, tarian dan drama. Mereka begitu ber-

semangat sekali menjalani latihan-latihan yang diadakan tiap-tiap hari

seminggu sebelum hari pementasan diadakan. Mereka berlatih di Bala raya

rancangan. Latihan diadakan pada waktu petang dan malam. Pertunjukan

pula diadakan bersempena hari belia, hari sambutan ulang tahun rancangan

dan juga pada Malam Budaya dan Pementasan yang dianjurkan oleh Persatuan

Belia di sini. Kegiatan ini diadakan pada tiap-tiap tahun yang mana

sambutannya sangat menggalakkan di kalangan peneroka kerana mereka jarang-jarang sekali dapat bersukaria seperti ini.

Di bidang kesukanan pula, belia di rancangan ini memang terkenal di seluruh rancangan Felda Wilayah Johor Utara/Melaka dan di kalangan

Persatuan Belia Daerah Segamat. Ramai belia di sini yang aktif di bidang

sukan. Antara jenis sukan yang ada di rancangan ini ialah bola sepak,

sepak takraw, badminton dan bola tampar. Latihan diadakan pada tiap-tiap

petang. Persatuan Belia Felda ini telah berjaya menjadi juara bola sepak

dan sepak takraw untuk tahun 1982 yang dianjurkan oleh Majlis Belia Daerah.

Di samping itu juga beberapa siri perlawanan persahabatan antara Persatuan

Belia Felda di sekitarnya diadakan selalu dengan tujuan untuk menjalinkan

persahabatan.

Sebagai memberi penghormatan kepada kejayaan yang ditunjukkan oleh belia Felda ini dalam aktiviti yang diadakan maka pada tahun 1983, Persatuan Belia Felda ini telah diberi kepercayaan oleh Majlis Belia Daerah Segamat untuk menjadi tuan rumah Hari Sambutan Minggu Belia Tahunan. Hari Minggu Belia ini diadakan pada 7hb Mei 1983. Demikianlah penglibatan belia Felda Kemelah dalam aktiviti sosial dan jenis-jenis yang biasa diadakan ialah kelas-kelas agama, majlis hazaar Yassin pada malam Jumaat, syarahan agama di rancangan dan sebagainya untuk tarawikh di bulan.

Memang dalam apa-apa aktiviti sekali pun tidak 100% belia yang melibatkan dirinya. Mengikut pendapat beberapa orang peneroka di sini, mereka berpuas hati dengan sikap yang ditunjukkan oleh para belia dalam menjayakan sesuatu aktiviti. Mereka saling bekerjasama antara satu sama lain walaupun orang yang sama sahaja menjayakan ber-ciri-ciri sosio-religious, yakni yang bercorak setaman sekali, seminggu sekali atau yang diadakan jarang-jarang sekali. Sambutan yang ditunjukkan pada Hari Sambutan Fardu Nabi adalah memuaskan. Begitu juga penyertaannya untuk sembahyang Jumaat di masjid rancangan. Masai yang datang.

4.4 Penglibatan Belia Dalam Aktiviti Keagamaan

Setelah kita melihat penglibatan belia dalam aktiviti sosial, sekarang akan kita lihat pula bagaimana penglibatan belia di rancangan ini dalam aktiviti keagamaan. Aktiviti keagamaan ini termasuklah yang asasi yakni yang telah dipertanggungjawabkan ke atas seseorang Islam melakukannya, umpamanya sembahyang lima waktu sehari semalam dan sembahyang waktu secara berjemaah adalah tidak memuaskan. Mereka sembahyang Fardu Jumaat. Manakala yang dituntut supaya umat Islam melakukannya boleh sembahyang jemaah di masjid kerana sudah-sudah mereka berletak berdekatan dengan masjid. Dalam Islam sembahyang jemaah itu dan juga menyertai majlis-majlis yang bercorak ugama, khasnya yang ada sangat-sangat dituntut. Perkara ini adalah perlu dititikberatkan di rancangan.

Mengikut pemerhatian saya adalah didapati golongan dewasa 43%, para

Daripada tinjauan yang dilakukan, apa yang didapati Persatuan Belia Felde ini hanyalah menganjurkan Hari Sambutan Maulud Nabi sahaja. Itu pun dengan sokongan pihak JKKR. Lain-lain aktiviti tidak dianjurkan oleh Persatuan Belia disebabkan aktiviti sebegini banyak dianjurkan sendiri oleh pihak Jawatan Kuasa Masjid. Walaupun begitu para belia juga turut terlibat sama dalam aktiviti yang dianjurkan itu. Antara yang biasa diadakan ialah kelas-kelas agama, majlis bacaan Yassin pada malam Jumaat, syarahan agama di rancangan dan sembahyang sunat tarawikh di bulan puasa. Musabaqah membaca Al-Quran juga diadakan tiap-tiap tahun untuk memilih wakil ke peringkat Felde Wilayah Johor Utara/Melaka yang seterusnya.

Golongan belia di sini lebih mengambil berat terhadap kegiatan-kegiatan agama yang berbentuk 'Celendrical Ritual' iaitu yang mempunyai ciri-ciri sosio-Riligious, yakni yang bercorak setahun sekali, seminggu sekali atau yang diadakan jarang-jarang sekali. Sambutan yang ditunjukkan pada Hari Sambutan Maulud Nabi adalah memuaskan. Begitu juga penyertaannya untuk sembahyang Jumaat di masjid rancangan. Ramai yang datang. Sebahagian daripada ahli Jumaat adalah kalangan belia. Memandangkan kepada penyertaan sebegini menunjukkan belia di sini tidak mengabaikan bidang keagamaan.

Namun demikian pada hal-hal tertentu umpamanya dari segi sembahyang waktu secara berjemaah adalah tidak memuaskan. Mereka sepatutnya boleh sembahyang jemaah di masjid kerana sunah-sunah mereka terletak berdekatan dengan masjid. Dalam Islam sembahyang jemaah itu sangat-sangat dituntutkan. Perkara ini adalah perlu dititikberatkan. Mengikut pemerhatian saya adalah didapati golongan dewasa 43%, para

belia 24% dan kanak-kanak 33% (mereka yang di bawah umur 15 tahun) yang sembahyang waktu secara berjemaah. Manakala mereka yang bekerja di ladang pula, ada setengahnya pulang seketika apabila tiba waktu sembahyang. Ini kerana ladang mereka terletak tidak jauh dari kawasan perkampungan.

Begitu juga dengan kelas agama yang diadakan di masjid, sambutan para belia tidak menggalakkan. Manakala aktiviti keagamaan yang berpandangan bersabit dengan penglibatan belia dalam berbagai aktiviti corak Sosio-Riligious yang lain tidaklah banyak di rancangan ini. Kalau ada pun, majlis tahlil arwah sahaja. Itu pun tidak ramai para belia dan kalangan masyarakat di sini, akan dilibat juga apa pula pandangan yang mengunjungnya.

Sebenarnya, belia itu sendiri sudahpun berpuas hati terhadap pencapaian mereka dari segi keagamaan. Mereka berpendapat demikian kerana kebanyakan aktiviti keagamaan bukanlah mereka abaikan sangat. Mereka juga terlibat walaupun tidak keseluruhannya belia di rancangan ini melibatkan diri. Untuk mengikuti keseluruhan kehendak keagamaan, itu terpulanglah kepada individu masing-masing.

Dilihat keseluruhan penyertaan golongan belia dalam aktiviti keagamaan ini, masih lagi di tahap yang sederhana. Bergantunglah kepada perubahan sikap belia itu sendiri untuk meningkatkan lagi prestasi penglibatan mereka di bidang keagamaan pada masa-masa hadapan.

Masyarakat rancangan juga turut bangga kerana rancangan mereka mempunyai peratusan belia seperti masa rancangan FELDA lain di sekitarnya. Terutama pula peratusan belia di sini menunjukkan satu tahap kemajuan di banyak lapangan khususnya di lapangan keagamaan. Contohnya kalau ada apa-apa perlawanan bola dalam rancangan, penduduk di sini tidak

ketinggalan memberi sokongan ke BAB V Anak-anak remaja. Teganya mereka
menteri semangat untuk ANALISA PENYERTAAN lila mereka. Apa yang jelas,
adanya hubungan baik antara belia dengan masyarakat rancangan. Hubungan
ini merupakan Dalam bab ini, perbincangan seterusnya tertumpu kepada peng-
analisaan penyertaan belia dalam berbagai aktiviti yang telah diadakan.
Penganalisaan ini dirumuskan berdasar kepada pandangan masyarakat dalam
rancangan ini. Melihat apa-apa saja samada berbentuk cadangan atau
Adanya persatuan belia di rancangan, sangat padanya
pandangan bersabit dengan penglibatan belia dalam berbagai aktiviti
masyarakat di sini sebagai satu langkah yang baik untuk menyatukan para
sosial dan keugamaan selain daripada melihat apakah bentuk pandangan
belia dalam satu pertempulan. Kalau ada apa-apa perhubungan yang dibent
dan cadangan masyarakat di sini, akan dilihat juga apa pula pandangan
sich belia samada berbentuk barangan dan keagamaan daripada pihak Majlis
kakitangan rancangan tentang penyertaan belia tadi dalam aktiviti-
Belia Daerah, Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan Negeri atau juga
aktiviti yang telah diadakan.

Wakil Rakyat, perhubungan itu sangat dibuktikan. Pihak JKK turut mem-
beri sokor Setelah itu akan dilihat juga kesan-kesan ke atas golongan
belia ekoran daripada penglibatannya dalam berbagai aktiviti yang telah
dinyatakan dan apakah pula yang terjadi ke atas keseluruhan masyarakat
rancangan akibat daripada berbagai kegiatan belia dalam rancangan itu
sendiri.

Masyarakat rancangan juga bersependapat kalaulah para belia
tidak diberi peluang ke arah mencabar diri dalam berpersatuan dan meng-
5.1 Pandangan Masyarakat Rancangan

sebil masyarakat dalam berbagai aktiviti yang diadakan sudah tentulah man
lapang ke Masyarakat rancangan juga turut merasa bangga kerana rancangan
mereka mempunyai persatuan belia seperti mana rancangan Felda lain di-
sekitarnya. Tambahan pula persatuan belia di sini menunjukkan satu tahap
kemajuan di banyak lapangan khususnya di lapangan kesukanan. Contohnya
kalau ada apa-apa perlawanan bola dalam rancangan, penduduk di sini tidak
sosial yang lain.

ketinggalan memberi sokongan kepada anak-anak mereka. Tegasnya mereka memberi semangat untuk kemenangan pasukan belia mereka. Apa yang jelas, adanya hubungan baik antara belia dengan masyarakat rancangan. Hubungan ini merupakan hubungan timbal-balik kerana belia juga bekerjasama dengan peneroka terutamanya dalam menjayakan sebarang kegiatan yang dianjurkan oleh pihak JKCR.

Adanya peratuan Belia di rancangan, mengikut pandangan masyarakat di sini sebagai satu langkah yang baik untuk menyatukan para belia dalam satu perkumpulan. Kalau ada apa-apa permohonan yang dibuat oleh belia samada berbentuk barangan dan kewangan daripada pihak Majlis Belia Daerah, Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan Negeri atau juga Wakil Rakyat, permohonan itu senang diluluskan. Pihak JKCR turut memberi sokongan bagi mendapat apa saja bentuk bantuan yang dipohonkan daripada pihak-pihak tersebut. Masyarakat di sini yakin bahawa golongan belia di rancangan ini mampu melaksanakan berbagai-bagai kegiatan yang selama ini sentiasa beroleh kejayaan terutamanya di bidang kesukanan.

Masyarakat rancangan juga bersependapat kalaulah para belia tidak diberi galakan ke arah mencebur diri dalam berpersatuan dan mengambil bahagian dalam berbagai aktiviti yang diadakan sudah tentulah masa lapang belia terbuang begitu sahaja tanpa melakukan sebarang bentuk kegiatan yang berfaedah. Keadaan sebegini memberi peluang kepada belia-belia tadi melibatkan diri mereka dalam kegiatan-kegiatan yang tidak mendatangkan manfaat dan merosakkan diri belia itu sendiri seperti terlibat dengan kes-kes penagihan dadah, mencuri dan bentuk-bentuk gejala sosial yang lain.

Memandangkan kepada pentingnya seseorang belia itu supaya menjadi orang yang berguna dan dihormati oleh masyarakat sudah tentulah masyarakat juga mesti memberi sokongan kepada golongan belia baik dari segi sokongan moral atau sebagainya demi menjaga semangat yang ada pada belia itu sendiri. Bila mana para belia terlibat dengan berbagai aktiviti samada hiburan, kesukanan, kursus-kursus dan bimbingan keagamaan sudah tentulah masa luang mereka tidak terbuang begitu sahaja. Malahan kesan sebaliknya dapat menghindarkan belia itu sendiri kepada pendedahan terhadap perkara-perkara yang tidak baik tadi.

Dari segi pencapaian dan keupayaan belia dalam mentadbirkan persatuan dan penglibatan belia dalam keseluruhan aktiviti, umumnya dikatakan pada tahap sederhana sahaja. Kalau belia itu aktif di bidang sosial, di bidang keagamaan pula mereka lemah walaupun ada kelas bimbingan agama yang dianjurkan oleh belia sendiri tetapi tidak pula semua belia yang berminat.

Mengikut pandangan Tuan Hj. Ismail,¹ selaku pengerusi Biro pelajaran JKRR beliau berpuas hati dengan penglibatan belia dalam berbagai aktiviti yang diadakan tetapi apa yang menjadi persoalan baginya ialah ramainya belia di sini tidak menunjukkan minat suka membaca. Hal ini diasaskan kepada tidak ramainya golongan belia yang mengunjungi Bilik Bacaan Rancangan. Beliau berharap semoga golongan belia juga menunjukkan

¹ Hj. Ismail bin Hj. Zainuddin adalah salah seorang daripada Angkatan Sasterawan Tahun 50an. Nama samaran dalam bidang penulisannya ialah Asmara dan Adil.

semangat suka membaca dan dengan itu lebih banyak lagi jenis-jenis buku yang bermutu boleh diminta daripada pihak yang bertanggungjawab sekiranya ada sambutan daripada belia.

Merujuk kepada penglibatan belia dalam aspek keugamaan pula, dengan adanya perancangan kebajikan, penglibatan belia dalam aktiviti yang ramai peneroka yang berpendapat tidak begitu memuaskan. Untuk tujuan diwujudkan aktiviti keagamaan yang berkesan, pihak kakitangan rancangan ini masyarakat rancangan haruslah berusaha sama menarik hati kalangan belia supaya mengambil berat soal-soal keugamaan bukan saja setakat hiburan di kalangan mereka belia yang lain. Belia yang suka dengan belia sukan dan hiburan. Dalam hal ini, Biro masyarakat telah dipertanggungjawabkan untuk menarik lebih ramai lagi para belia itu mengikuti sama sebarang bentuk kegiatan keugamaan baik yang berbentuk kelas bimbingan ataupun ceramah-ceramah agama yang diadakan dalam rancangan. Mereka berpendapat kejayaan sesuatu kegiatan yang dianjurkan adalah bergantung kepada penglibatan keseluruhan belia. Belia hendaklah bersatu dan bersemangat dalam menjayakan apa saja kegiatan yang berfaedah. Hanya dengan sambutan yang sebegini sahajalah boleh meletakkan belia di rancangan ini di tahap kejayaan yang boleh dibanggakan.

5.2 Pandangan Kakitangan Rancangan

Kakitangan Rancangan Felda ini juga merupakan sebahagian bentuk kursus, aktiviti harian dan sebagainya. Semua kegiatan yang dianjurkan itu adalah bertujuan untuk membina dan mendedikasikan para belia, bentuk kegiatan dalam rancangan samada yang dianjurkan oleh pihak JKKR atau juga oleh belia. Keseluruhan kakitangan rancangan adalah sependapat dengan pandangan masyarakat rancangan itu sendiri dari segi penilaian mereka terhadap penglibatan belia dalam aktiviti sosial dan keugamaan.

Pendapat pegawai penyelaras Belia di rancangan ini iaitu En. Abdullah Hasyim, beliau berpuas hati melihat perpaduan di kalangan belia dalam rancangan ini. Belia sesama belia, belia dengan masyarakat rancangan dan juga belia dengan kakitangan Felda dalam rancangan. Dengan adanya perpaduan sahaja, penglibatan belia dalam aktiviti yang diadakan akan menghasilkan kejayaan. Kalau cuma segelintir sahaja yang terlibat sudah tentulah kegiatan yang diadakan itu tidak mendapat perhatian di kalangan anggota belia yang lain. Beliau berharap semoga belia di sini menceburi diri dalam apa-apa aktiviti yang bermunafaat yang dianjurkan dalam rancangan samada oleh pihak JKKR, pihak belia sendiri atau pun pihak lembaga. Bagi pihak kakitangan rancangan, mereka akan memberi Dilihat dari segi penyertaan belia dalam percaturan dan perkerjasama sepenuhnya terutama dalam memenuhi apa saja kehendak belia golongan belia sebagai ahli serta hubungan dengan masyarakat luar rancangan samada dalam bentuk material atau pandangan yang membina sekadar yang terutamanya dengan golongan belia, mendedahkan belia itu sendiri pada mampu diberikan.

perguruan yang luas. Akibat daripada perguruan yang dialami ini lebih memberikan lagi para belia tadi menceburi diri dalam mana-mana pertuan

5.3 Kesan Penyertaan Belia Dalam Berbagai Aktiviti

pulan di luar rancangan kerana mereka mudah-mudahan terdedah kepada perguruan

(a) Kesan Kepada Belia Sendiri

yang telah dapat mereka alami jikalau apabila berinteraksi atau meny-

hadiri. Banyak faedah yang didapati oleh golongan belia apabila mereka mengambil bahagian dalam apa bentuk kegiatan sekalipun. Samada yang berbentuk kursus, aktiviti harian dan sebagainya. Semua kegiatan yang dianjurkan itu adalah bertujuan untuk membangun dan menyedarkan para belia. Faedah yang didapati itu boleh dilihat dari segi perseorangan dan juga faedah kepada Persatuan Belia itu sendiri.

Sebuah Persatuan Belia pula lebih dikenali akhirnya ahli-ahlinya tidak lembap, dinamis. Di peringkat persatuan pula hanya di-

Penyertaan Belia dalam berbagai kursus yang dianjurkan oleh Majlis Belia Negeri dan juga badan-badan lain banyak memberi manfaatnya. Beberapa orang belia di rancangan ini tiap-tiap tahun dipilih untuk mengikuti kursus-kursus kepimpinan, kursus khemah kerja belia, kursus pembangunan sosial dan bermacam-macam lagi. Kursus sebegini memberi peluang kepada belia itu mengetahui beberapa aspek keilmuan yang perlu ada pada setiap orang untuk menjadi pemimpin di masa hadapan. Dengan adanya latihan yang diberikan kepada mereka, tidaklah terasa payah baginya untuk mengendalikan apa saja bentuk pertubuhan khususnya di peringkat rancangan.

Dilihat dari segi penyertaan belia dalam persatuan dan pergaulannya sesama ahli serta hubungan dengan masyarakat luar rancangan telah dibuktikan melalui satu kajian yang dibuat oleh Syed Husin Ali terutamanya dengan golongan belia, mendedahkan belia itu sendiri pada di tiga buah kampung iaitu Kampung di Kedah, Marab di Pahang dan Marab di Johor. Akibat daripada pergaulan yang dialami ini lebih memberanikan lagi para belia tadi mencebur diri dalam mana-mana perkumpulan di luar rancangan kerana mereka sudahpun terdedah kepada pergaulan yang luas dan tidak pula merasa janggal apabila berinteraksi atau menghadiri apa-apa bentuk mesyuarat baik di peringkat rancangan atau wilayah. Ini merupakan satu keuntungan kepada belia itu sendiri. Tanpa pergaulan sebegini seseorang itu merasa tidak yakin diri apabila berhadapan dengan pegawai rancangan dan juga pegawai belia bilamana ada sesuatu persoalan yang hendak diselesaikan.

Sesebuah Persatuan Belia pula lebih dikenali sekiranya ahli-ahlinya tidak lembap, dinamis. Di peringkat persatuan pula ianya di-

S. Husin Ali, Masyarakat dan Pimpinan Kampung di Malaysia, 1977, Kuala Lumpur, Penerbit Pajar Bakti Sdn Bhd., Hal. 159.

³ Ibid, Hal. 160.

segani oleh Persatuan Belia yang lain kerana kesungguhan ahlinya menjayakan sesuatu kegiatan yang dianjurkan. Ahli-ahli Persatuan Belia Felda Kemelah dan pemimpinnya disegani oleh Persatuan-Persatuan Belia Felda di sekitar rancangan ini kerana didikasi dan kerjasama yang ditunjukkan dalam menjayakan sesuatu kegiatan belia. Manakala golongan belia di rancangan ini yang sentiasa menunjukkan minat mengikuti kelas-kelas keugamaan pula, secara langsungnya menambahkan lagi ilmu keugamaan. Mereka yang tinggi dengan nilai-nilai keugamaan merupakan antara individu yang dihormati dan disegani oleh masyarakat rancangan. Hal sebegini merupakan tradisi zaman berzaman sebagaimana dapat kita lihat dalam masyarakat Melayu di kampung-kampung, orang yang tahu tentang ilmu keugamaan dan mengamalkannya lebih dihormati oleh masyarakat. Perkara ini telah dibuktikan melalui satu kajian yang dibuat oleh Syed Husin Ali di tiga buah kampung iaitu Kangkong di Kedah, Kerdau di Pahang dan Bagan di Johor.

"Di kalangan orang-orang kampung satu ukuran yang penting untuk menilai samada seseorang Islam itu baik atau tidak ialah dengan melihat sejauh mana ia melakukan amalan ibadat".²

Dan lagi hasil dari kajian itu dinyatakan oleh Syed Husin,

"orang-orang yang melakukan ibadat yang wajib di sisi Islam seperti sembahyang dan puasa itu, dan juga melakukan yang sunat-sunat adalah dianggap sebagai orang warak dan dihormati oleh penduduk kampung".³

Keadaan sebegini juga berlaku dalam rancangan ini.

²S. Husin Ali, Masyarakat dan Pimpinan Kampung di Malaysia, 1977, Kuala Lumpur, Penerbit Fajar Bakti Sdn Bhd., Hal. 159.

³Ibid, Hal. 160.

(b) Kesan Ke atas Masyarakat Rancangan

Kesibukan belia dalam rancangan ini memang memberi kesan kepada masyarakat seluruhnya. Apa yang jelasnya ialah ada di kalangan ibu-bapa dan kanak-kanak dalam rancangan ini turut terlibat bersama-sama belia dalam menjayakan sebarang aktiviti yang dianjurkan oleh belia. Kalau belia mengadakan malam pementasan dalam rancangan, mereka sama-sama turut menyaksikannya. Kalau belia mengadakan Hari Sukan Rancangan, tidak kurang juga ramainya di kalangan masyarakat rancangan yang mengambill bahagian, termasuklah kaum bapa dan juga kaum ibu.

Masyarakat rancangan juga sedar betapa pentingnya belia itu bergaul dalam satu pertubuhan. Melalui keanggotaan anak-anak mereka dalam pertubuhan belia, sekurang-kurangnya boleh mengelakkan anak-anak mereka dari terlibat dengan gejala-gejala sosial yang tidak sihat dalam rancangan. Memandangkan kepada kepentingan inilah masyarakat di sini menggalakkan anak-anaknya melibati diri dalam Persatuan Belia. Kesan ke atas masyarakat rancangan tidaklah sebegitu ketara jika dibandingkan dengan kesan ke atas para belia itu sendiri. Apa yang pentingnya ialah masyarakat di sini menerima baik segala aktiviti yang dianjurkan oleh belia dengan memberi sokongan samada berbentuk tenaga atau moral.

Penglibatan belia dalam aktiviti sosial sudah pun mencapai satu tahap kebanggaan memandangkan kegigihan mereka dalam menjayakan sebarang kegiatan yang telah dianjurkan baik di dalam rancangan maupun

BAB VI

KESIMPULAN

Belia di rancangan Felda sebenarnya tidak sunyi dengan bermacam-macam kegiatan belia. Bermula di peringkat rancangan sehinggalah melibatkan kepada gabungan bersama-sama belia di rancangan Felda yang lain. Sebagai contohnya gabungan para belia dari serata rancangan semasa menjalani berbagai aktiviti belia samada yang berbentuk kursus dan bengkel atau khemah kerja belia. Apa yang jelasnya golongan belia ini tidaklah begitu statik atau lembap kedudukannya. Penyertaan mereka itu dalam kegiatan belia membuktikan yang golongan ini tidak pasif. Sejauhmana penglibatan keseluruhan belia tadi dalam menjayakan sebarang kegiatan belia dan keahliannya dalam Pertubuhan Belia menentukan semangat mereka samada tinggi atau rendah.

Keseluruhan aktiviti sosial dan keugamaan yang terdapat di rancangan Felda ini didapati mendapat perhatian belia. Begitu juga dengan penyertaan belia dalam persatuan, juga mencapai satu tahap yang membanggakan. Dua pertiga daripada keseluruhan belia di rancangan ini telah menjadi ahli yang berdaftar. Keahliannya memang mendapat galakan daripada ibubapa mereka yang mengakui bahawa Pertubuhan Belia di rancangan ini antara Pertubuhan penting dan disegani oleh masyarakat rancangan.

Penglibatan belia dalam aktiviti sosial sudah pun mencapai satu tahap kebanggaan memandangkan kegigihan mereka dalam menjayakan sesuatu kegiatan yang telah dianjurkan baik di dalam rancangan maupun

Mereka yang aktif dan sentiasa terlibat dengan sebarang aktiviti yang ada di rancangan dan yang bertanggungjawab merancang untuk mengadakan sesuatu aktiviti itu adalah dari kalangan yang pernah menyertai berbagai Pertubuhan semasa mereka di bangku sekolah dahulu. Pengalaman yang didapati dari sekolah digunakan untuk menggerakkan sesuatu Pertubuhan, khususnya Pertubuhan Belia di rancangan.

Sikap belia itu sendiri antara punca tidak ramainya yang terlibat sama dalam berbagai kegiatan di rancangan. Mereka tidak mempercayai kepada diri sendiri lantas mengambil keputusan untuk tidak campur tangan dalam kegiatan Persatuan. Baginya lebih baik menjadi pemerhati sahaja. Sikap malu dan tidak berani tampil ke hadapan inilah yang menjadi penghalang untuk belia bergerak maju dalam sebarang bentuk kegiatan belia. Golongan ini haruslah mengubah sikap mereka dan bertekad akan menyertai sama dalam menjayakan sesuatu kegiatan, bersama-sama dengan kumpulan yang telahpun lama terlibat demi mempertingkatkan lagi semangat ingin maju dalam kumpulan belia.

Dalam aktiviti keagamaan pula menampakkan kepada kita bahawa belia di rancangan Felda ini lebih mengambil berat terhadap aktiviti-aktiviti yang berbentuk 'celendrical ritual', yakni aktiviti keagamaan yang diadakan mengikut pusingan musim dan tahun. Umpamanya upacara yang diadakan setahun sekali seperti sambutan Maulud Nabi dan sembahyang Hari Raya atau yang diadakan seminggu sekali seperti sembahyang Jumaat. Ramai belia yang menyertai dalam kegiatan sebegini. Suasana yang ramai semasa upacara sedemikian sebagai menimbulkan satu suasana hiburan kepada mereka.

Manakala dalam aktiviti yang berbentuk harian pula seperti sembahyang Jemaah di Masjid, kelas-kelas pengajaran agama dan kuliah maghrib, tidak mendapat sambutan di kalangan belia di sini. Penglibatan mereka tidaklah memuaskan. Hanya segelintir daripada mereka sahaja yang sentiasa mengikuti aktiviti sedemikian. Manakala yang lain hanyalah melibatkan diri sekali-sekala sahaja. Keadaan yang wujud ini boleh berubah sekiranya belia itu sedar akan kepentingan ilmu keagamaan untuk melengkapi hidup mereka sebagai seorang manusia yang beroleh kejayaan dunia dan akhirat. Dorongan daripada ibubapa juga merupakan suatu usaha yang baik untuk menarik minat para belia itu mengikuti segala aktiviti keagamaan yang sentiasa diadakan di rancangan.

Pada keseluruhannya penglibatan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan di rancangan ini menunjukkan suatu perbezaan yang jelas dari segi penyertaan belia pada dua bidang yang tidak sama itu. Bidang sosial dan keagamaan secara amnya menunjukkan satu aliran yang bertentangan. Pertentangan ini membawa kepada pandangan yang serong di kalangan belia itu sendiri, terutamanya dari segi penyertaan mereka dalam kegiatan yang berlainan itu. Mereka yang bergiat aktif di bidang sosial tidak pula menunjukkan keaktifan mereka di bidang keagamaan. Manakala mereka yang sentiasa menyertai kegiatan yang berbentuk keagamaan tidak pula menonjol diri sangat dalam kegiatan yang bercorak sosial. Contohnya, mereka yang selalu mengikuti kelas-kelas keagamaan di rancangan tidak pula melibatkan diri dalam kumpulan tarian dan nyanyian.

Walaupun keadaan sebegini telah wujud tidaklah bererti pemisahan dari segi penglibatan dalam kedua-dua bidang itu menampakkan ciri-ciri yang keterlaluan. Kedua-dua bidang ini diceburi oleh golongan belia, apa yang berbezanya ialah dari segi kesungguhan dan bilangan yang menyertainya sahaja.

Satu ciri yang baik telah ditunjukkan oleh golongan belia di sini ialah menunjukkan sikap hormat dan menghormati di antara satu sama lain terutamanya kepada pucuk pimpinan. Sifat ini merupakan suatu sifat yang perlu ada pada mana-mana individu untuk meletakkan sesebuah pertubuhan yang dianggotainya itu beroleh kejayaan. Menghormati pucuk pimpinan, umpamanya mengikuti arahan-arahan yang diberikan, tidak selalu membangkang dan sentiasa menunjukkan semangat bekerjasama. Keadaan ini telah dipatuhi oleh para belia di rancangan ini. Sebagai hasilnya dapatlah mereka sama-sama bergiat menjayakan aktiviti yang telah diadakan dan akhirnya meletakkan persatuan mereka di tahap kejayaan.

Dari segi penglibatan belia secara individu pula, didapati golongan yang sama sahaja selalu terlibat dalam sesuatu kegiatan yang dianjurkan. Segolongan yang lain pula cuma melibatkan diri sekali-sekala sahaja. Keadaan sebegini wujud kerana tidak selalunya sesuatu kegiatan itu menghendakkan penglibatan ahli yang ramai. Kebiasaannya mereka yang selalu terlibat sepenuhnya dengan aktiviti belia di rancangan adalah suatu kumpulan yang mempunyai kedudukan dalam rancangan. Golongan ini terdiri dari anak-anak peneroka di mana ibubapanya

memegang sesuatu jawatan dalam rancangan terutamanya dalam badan JKRR.

Keseluruhan pembicaraan terhadap penglibatan belia dalam aktiviti sosial dan keagamaan menampakkan kepada kita bahawa segolongan yang besar terlibat aktif dalam aktiviti sosial manakala sebilangan yang kecil pula melibatkan diri dalam aktiviti keagamaan. Ini termasuklah keseluruhan aktiviti yang diadakan dalam rancangan samada yang dianjurkan oleh badan-badan lain dalam rancangan seperti JKRR, Jawatan-kuasa Masjid dan sebagainya.

5. Dalam kumpulan sosial di rancangan pula, belia juga turut melibatkan diri bersama-sama peneroka di rancangan ini. Mereka sama-sama menjayakan sebarang kegiatan yang dianjurkan samada di peringkat rancangan ataupun di peringkat blok. Apa yang pastinya ialah wujudnya kerjasama di antara kedua-dua pihak.

9. Walaupun golongan belia lebih mengutamakan aktiviti sosial yang terdapat dalam rancangan ini yang telah dianjurkan oleh mana-mana pertubuhan, terutamanya oleh Pertubuhan Belia sendiri tetapi tidaklah pula bererti bidang keagamaan langsung diabaikan.

12. Spiro, E., Sociological Perspective, Double Day and Co., New York, 1964.
13. Irwin, T. Sanders, The Community: An Introduction to a Social System (2nd edition), The Ronald Press Co., New York, 1966.
14. S. Husin Ali, Masyarakat dan Pimpinan Kampung di Malaysia, 1977, Kuala Lumpur, Penerbit Fajar Sakti Sdn. Bhd.

BIBLIOGRAFI

1. Simon, M.C., Issues in Participant Observation, Addison Wesley Publishing Company, 1969.
2. Azaham Wahab (Presiden MBM) dalam kertas kerjanya yang bertajuk "Dasar Belia Nasional" yang dibentangkan di Latihan Kepimpinan Kebangsaan MBM 1977, di Port Dickson.
3. Aziz Deraman, "Masalah Pengelompokan Dalam Pergerakan Belia", kertas kerja di seminar pegawai-pegawai Kebudayaan, Belia dan Sukan Negeri di Fakulti Islam, UKM, 16-20hb Oktober, 1977.
4. Gerakan Belia 4B Malaysia, "Apa Dia Gerakan Belia 4B", Kuala Lumpur, Yayasan Anda, 1972.
5. Perlembagaan MBM, Fasal IV (II) dan (12).
6. Mac Andrew, Mobility and Modernization. The Felda and Its Roles in Modernizing the Rural Malaya, Gadjah Mada Universiti, 1977.
7. Shamsul Amri Baharuddin, RMK Tujuan dan Perlaksanaannya, Satu Penilaian Teoritis, DBP, 1977.
8. Shamsul Bahrin dan Perera, Felda 21 Years of Land Development, Kuala Lumpur, 1977.
9. Felda, Laporan Tahunan, 1980.
10. Bottomore, T.B., Sociology, A Guide of Problems of Literature, Unwin University Books, London, 1962.
11. Mc Iver, R.M. and Page, C.H., Society, An Introduction Analysis, Mac Millan, London, 1965.
12. Chinoy, E., Sociological Perspective, Double Day and Co., New York, 1954.
13. Irwin, T. Sanders, The Community: An Introduction to a Social System (end edition), The Ronald Press Co., New York, 1966.
14. S. Husin Ali, Masyarakat dan Pimpinan Kampung di Malaysia, 1977, Kuala Lumpur, Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd.